

HAKKI BEKENSİR

ÇİFTEKER TERİMLER SÖZLÜĞÜ

اهدایی
دکتر حمید نطقی

Atatürk devriminin "Türkçe" konusundaki tutumunu şöylece özetleyebiliriz: "Türkçe'yi çağdaş sanat, bilim ve tekniğin, kısacası çağdaş uygarlığın bütün gereklerini karşılayacak bir dil durumuna getirmek".

Türk Dil Kurumu 1932 yılında kurulduğu zaman, yapılacak dil çalışmaları, şu iki ana madde içinde saptanmıştı:

1. Türk dilinin öz güzelliğini ve zenginliğini ortaya çıkarmak;
2. Türk dilini, dünya dilleri arasında değerine yaraşır yüsekliğe ulaştırmak.

Bu maddelerden birincisini gerçekleştirmek için, eski kültür hazinelerimizi araştırmak, yayımlamak; ikincisini gerçekleştirmek için de, bir yandan yüzyıllar boyunca dilimize girmiş olan yabancı sözcüklerin, terimlerin yerine Türkçelerini koymak, öte yandan da Batı uygarlığının etki alanına girmemizle dilimize sızmaya başlayan yenilerine engel olmak, böylece, dilimizi kendi olanakları içerisinde geliştirmek gerekiyordu. Bu yabancı sözcüklerin çoğunluğu çeşitli bilim dalları, ya da mesleklerle ilgili terimlerdi. Türk Dil Kurumu'nun kuruluşunda, bu terimler işi çetin bir sorun halinde duruyordu. Yıllar yılı yapılan çalışmalar verimsiz kalmadı. Dil işinin olumlu bir sonuca bağlanmasını isteyen aydınlar, bu alanda yapılan çalışmalarda Kurum'u yalnız bırakmadılar.

İlk evrede, yalnızca terimlerin Türkçe karşılıklarını bulmak yoluna gidiliyordu. Yapılacak işler çok, eldeki olanaklar az olduğu için, bunlar terim sözlükleri olarak verilemiyordu. İkinci evrede ise, bir yandan yeni karşılıklar aranırken, bir yandan da her konuda uzmanlık sözlükleri hazırlanmasına girişildi.

Bugüne değin, Türk Dil Kurumu'nun çeşitli kuruluşlar, kurumlar, fakülteler, ve kişilerle yaptığı çalışmaların ancak küçük bir bölümü yayınlanabilmiştir. Bu çalışmalar, her konuda eser veren yazar ve aydınlarda dil bilincinin yerleşmesine yardım ederken, okul sıralarındaki gençleri bu Türkçe sözlere alıştırmış, giderek onlarda dil sevgisinin kökleşmesini sağlamıştır.

Gerek Türkçe-Osmanlıca ve Batı dilleriyle ilgili olarak kılavuz niteliğinde hazırlanan terim listelerinde, gerekse çeşitli konularda hazırlanan

sözlüklerde, elden geldiği ölçüde her terimi Türkçe bir sözcükle karşılamak yoluna gidilmiştir. Türkçe karşılık bulunmadığı durumlarda, Batı dillerinden aktarılan terimlerde bir birlik sağlanmasına çalışılmıştır. Yabancı bir terim alınırken, Batı dillerinde de olduğu gibi, Yunanca ve Latince asıllarına gidilerek bunlar, Türkçe'nin ses yapısına uydurulmuştur. Yalnız, daha önce başka Batı dillerinden Türkçe'ye girmiş ve yeni bir karşılık bulunamayan terimler, eskiden alındıkları gibi bırakılmışlardır.

Gerek Kurum'da hazırlanan, gerekse Kurum'ca uzmanlara hazırlattırılan terim sözlüklerinin, çeşitli yarkurullardan geçirilerek hem dil bakımından, hem ilgili oldukları bilim bakımından yanlış olmalarına çalışılmıştır. Ortaya konan terimler öneri niteliğindedir, kesinlik anlamı taşımamaktadır. İleride, bunlardan daha uygunlarının bulunacağını gözden ırak tutmamaktayız. Önerilen terimler, uzun süreli uygulama sonucu kesin biçimlerini alacaklardır.

Dilimizin, kendi benliğine kavuşarak gelişmeğe başladığı ve güçlü bir uygarlık dili olmağa yöneldiği bugünlerde, çalışmalarımızın yararlı olacağı kanısındayız.

TDK

Kısaltmalar

bkz	:	Bakınız
es. t.	:	Eski terim
Fr.	:	Fransızca
İng.	:	İngilizce

A

- 1 - **açık yarış** [Fr. *course ouverte*]: Yetki belgesi ayırımı yapılmaksızın türlü kattan bütün koşucuların katılabilecekleri yarış.
- 2 - **açık yarışlık** [Fr. *piste non-couverte*] [es. t. *açık pist*]: Özel olarak yapılmış, üstü açık hız koşusu yarışlığı.
- 3 - **açılma** [Fr. *développement*] [es. t. *developman*]: Ayaklığın, bir tam dönüşünde çiftelerin aldığı yol. Bu uzanım, çiftelerin ön ve arka dişlileri arasındaki orantıya, yolun durumuna, yarışın türüne ve yele göre değişebilir.
- 4 - **açılma çizelgesi** [Fr. *barème des développements*] [es. t. *developman cetveli*]: Ön ve arka dişlilerdeki dişli sayılarına göre, ayaklığın bir tam dönüşünde, çiftelerin alacağı uzanımı (açılmayı) gösteren çizelge.
- 5 - **açılma sıralaması** [Fr. *classement à la distance*]: Yarışın son dakikasında, yarışçıların aldıkları uzanımına göre yapılan sıralama.
- 6 - **ak tahta** [Fr. *panneau blanc*] [es. t. *beyaz pano*]: Yarış çizgisinin derinliğinde, çim alanına yerleştirilmiş, 1x2 m. boyutlarında ak tahta. Bunun üstünde, 60-70 m. yüksekliğinde, yarışçıların sırt numaraları gösterir ikinci bir tahta ve arkasında da süreölçer bulunur.
- 7 - **aktarım** [Fr. *mutation*] [es. t. *kulüp değiştirme, transfer*]: Her bölgeden koşucu ve bakımcıların, kulüp ya da kurul değiştirmesi.
- 8 - **aldatmalı anlaşma** [Fr. *entente frauduleuse*]: Yarışçıların, yöneticilere aykırı olarak, kötü ve hileli yollarla anlaşmaları.
- 9 - **altı gün yarışı** [Fr. *course de six-jour*]: Biri koşarken öteki dinlenirken ikişer kişiden kurulu takımlar arasında, 144 saat süre ile koşulan sağlık bakımından yararlı olmadığı gibi, spor amacından da uzaklaşmış bir kazanççı yarış türü.
- 10 - **alt-üst yönelteç** [Fr. *guidon réversible*]: Altta ya da üstte, elçeyi binici yönüne takılabilen yönelteçler.

- 11 – **Amerikan yarışı** [Fr. *course à l'américaine*] [es. t. *Amerikan usulü yarışı*]: İkişer kişilik takımlar arasında yapılan bir yarış türü. Bu yarışta, takımlar hep birden yarışa başlarlar. Her yarışçı bir dönü koştuktan sonra, yarışı arkadaşına bırakarak değişir ve yarışlık kıyısına çekilerek, koşu sırasının yeniden kendisine gelmesini bekler.

Değişme, iki koşucu bir doğrultuya gelince, sıraya giren koşucunun arkadaşını itmesiyle iç çizgide yapılır.

Önceden saptanmış dönülerde, birinci gelene 4, ikinci gelene 3, üçüncü gelene 2, ve dördüncü gelene 1 sayı verilir. Son dönüde, bu sayılar 8, 6, 4, 2 olarak katlandırılır. Bitiminde, yarışçılar en çok sayı alandan başlanarak sıralandırılır.

- 12 – **aralıklı çıkış** [Fr. *départ intervalle*] [es. t. *fasilalı çıkış*]: Saatli yarışlarda, yarışçıların gerek tek, gerekse takım olarak birer, ikişer, üçer dakika gibi, yönetmeliklerde yazılı ya da düzenleyenlerce saptanmış olan aralıklarla yarışa başlamaları.
- 13 – **art teker** [Fr. *roue arrière*] [es. t. *arka tekerlek*]: Arka maşaların ortasına yerleştirilmiş eksen üzerinde dönen ve itici gücü sağlayarak bisikleti yürüten teker.
- 14 – **art teker dişlisi** [Fr. *pignon de la roue arrière*]: Arka göbek üzerinde, zincirin çevrilmesiyle çiftekeri yürütmeğe yarayan dişli. Yarış çiftekerlerinde sayıları 5-7 olabilir. Diş sayıları, 14, 16, 18, 20 ya da 22 olarak değişir.
- 15 – **art teker eksen** [Fr. *axe de la roue arrière*] [es. t. *arka tekerlek mili*]: Art tekerin takıldığı mil.
- 16 – **asker çiftekeri** [Fr. *bicyclette militaire "securitas"*] [es. t. *seküritas*]: 1871'de kullanılan ve 75 cm. çapındaki tekerleriyle, 4.30 m. açılma yapan dikey yönelteçli çifteker.
- 17 – **atılımlı çıkış** [Fr. *départ lancé*] [es. t. *hamleli çıkış*]: Bir yarışçının, koşuya başlamadan önce, başka birinden, ya da dönemeç inişlerinden yararlanmaksızın, gerilerden koşturaya başlayıp aldığı hızla, başlama çizgisinden apansız yaptığı çıkış.
- 18 – **avadan çantası** [Fr. *trousse à outils*] [es. t. *alet çantası*]: Avadan koymaya yarayan çanta.
- 19 – **avadanlık** [Fr. *outillage*] [es. t. *alet takımı*]: Çiftekerin, onarım ve takılışında kullanılan gereç takımı.

- 20 – **Avustralya yarışı** [Fr. *course à l'australienne*] [es. t. *Avustralya usulü yarışı*]: En az üçer kişiden kurulu takımlar arasında düzenlenen bir yarış türü. Takımlar, yarışlıkta eşit aralıklarla sıralanır ve hep birlikte yarışa başlarlar. Önceden kararlaştırılmış olan uzanım tamamlandıktan sonra, üçüncü koşucusu, kendi çıkış yerine en önce varan takım yarışı kazanır.

Yarış içinde, kovalayan takımın üçüncü koşucusu, önde bulunan takımın üçüncü adamını yakalarsa, o takım yarıştan çıkar. Bu yarış, tekler arasında da yapılsa durum değişmez.

- 21 – **ayak bağı** [Fr. *courroie pour cale-pied*] [es. t. *kalpiye kayışı*]: Ayaklığı döndürmek için, ayağı ayaklık çengeline bağlamaya yarayan kayış ya da plastik bağ.
- 22 – **ayak çengeli** [Fr. *cale-pied*] [es. t. *kalpiye*]: Ayakkabı altına çakılı, kaymayı önleyen bir destek (cale) ile, ayak ucunun içine girmesi için kafes biçiminde bir çengel ve bağlama kayışından oluşan, ayaklığın güvence ve kolaylıkla çevrilmesini sağlayan gereç.
- 23 – **ayak kafesi** [Fr. *cage de pédale*]: Yarış çiftekerlerinde, ayaklığın ucundaki ayak geçirmeye yarayan çengel biçimindeki kafes.
- 24 – **ayaklık** [Fr. *pédale*] [es. t. *pedal*]: Ayaklarla döndürülerek, orta göbekteki büyük dişliyi çevirip çiftekerin yürütmesini sağlayan araç.
- 25 – **ayaklık eksen** [Fr. *axe de pédalier*]: Orta göbekte, ayaklık kollarının bağlandığı eksen.
- 26 – **ayaklık kolu** [Fr. *manivella*] [es. t. *pedal kolu*]: Büyük dişliyi çevirmeye yarayan kol. Boyu genellikle 15 cm. dir. Uzun boylular daha uzun, kısa boylular daha kısa kol kullanır.
- 27 – **ayaklık kutusu** [Fr. *bo.te de pédalier*]: Orta göbekteki ayaklık kolu, yatağı, mil ve öteki parçalarının tümü.
- 28 – **ayaklık tırtılı** [Fr. *scie arrière de pédale*]: Yarış çiftekerlerinde ayağın kaymaması için, ayaklığın arka kısmına konan, testere biçiminde tırtıllara verilen ad.
- 29 – **ayar anahtarı** [Fr. *clef réglable*] [es. t. *akord anahtarı*]: Teker tellerini ayarlamak için kullanılan bir anahtar türü.
- 30 – **ayna** [Fr. *plateau*]: bkz. büyük dişli

B

- 31 – **bağımsızlar yarışı** [Fr. *course indépendante*] [es. t. *müstakiller yarışı*]: Bağımsız koşucular arasında düzenlenen yarış.
- 32 – **bağımsız yarışçı** [Fr. *coureur indépendant*] [es. t. *müstakil yarışçı*]: Hiç bir kulüp ve kurulla ilişkisi bulunmaksızın, çiftteker sporu yapmakla beraber geçim için kendi iş ve gücünden ayrılmayan, bağlı olduğu birliklerden, belirtilen tutarda yardım alabilen yarışçı.
- 33 – **bağımsız yarışçı yetki belgesi** [Fr. *licene d'indépendant*] [es. t. *müstakil koşucu lisansı*]: Bağımsız yarışçılara verilen yetki belgesi.
- 34 – **bağlantı boruları** [Fr. *tube entretoise*]: Çiftteker gövdesinin kuruluşun da kullanılan, üst alt ve dikey borulara verilen ad.
- 35 – **bağlantı motosikleti** [Fr. *motocyclette de liaison*] [es. t. *irtibat motosikleti*]: Yarışta, koşucu gruplarıyla, yönetici ve yarışçılar arasında ilgiyi sağlayan motosiklet.
- 36 – **bakımcı** [Fr. *soigneur*] [es. t. *ihitimamcı*]: Sporcuların durumlarıyla her bakımdan ilgilenen, yarış ve eğitim sırasında, yönetmeliklerin uygun gördükleri yardımları yapan kişi.
- 37 – **bakımcı yetki belgesi** [Fr. *licence de soigneur*] [es. t. *ihitimamcı lisansı*]: Bakımcılara verilen yetki belgesi. Kimi ülkelerde, kulüp bakımcısı ya da kazanççı bakıcı olarak iki çeşit belge verilir. Bu belgeler, sağlık ve masaj yardımları için yetkili anlamını taşımaz.
- 38 – **balon lastik** [Fr. *ballon*] [es. t. *balon*]: Gezi çifttekerlerinde kullanılan bir lastik türü.
- 39 – **basıölçer** [Fr. *manomètre*]: Lastiklerin hava basıncını ölçen gereç.
- 40 – **başabaş** [İng. *dead-heat*]: Koşucuların yarışı birlikte bitirmeleri. Bu durumda, yarış türüne göre ya verilen ödül bölüştürülür ya koşucular dönü atlar ya da koşu yenilenir.
- 41 – **başlık** [Fr. *casque*] [es. t. *kask*]: Çeşitli yarışlarda, koşucuların giymek zorunluğunda oldukları, deriden ya da plastikten yapılmış başlık. Bunların içi, yumuşatılmış sert maddelerle doldurulmuştur. Üzerindeki dilimlerin aralıkları en çok 45 mm. olur.
- 42 – **baş yarışçı** [Fr. *homme de tête*]: Takımca yapılan yarışlarda, yarış en önde sürdüren çifttekerci.
- 43 – **bayrakçık** [Fr. *fanion*] [es. t. *flama*]: Yarışlarda, zorlu inişleri, dönmeçleri, bitiş yerine yakınlığı vb. özellikleri göstermek için kullanılan küçük im bayrağı.
- 44 – **belirli ödül** [Fr. *prime*]: Yarışlar için, önceden gazetelerle yayınlanan para ve öteki ödüller.
- 45 – **belirli ödül yarışı** [Fr. *course de prime*]: Yarışanlara, koşu sonuna ya da genel sıralamaya göre, belirli ödül veren bir yarış türü.
- 46 – **bildiri tahtası** [Fr. *tableau d'affichage*] [es. t. *ilân tablosu*]: Yarışlarda, kalan dönü sayısını ve koşucuların zamanlarını bildiren tahta.
- 47 – **bilezik** [Fr. *bague*]: Sökülme ve takılmayı kolaylaştırmak için, bilyaların üzerlerine yerleştirilen, mazgal biçiminde girintili, yuvarlak gereç.
- 48 – **bilya** [Fr. *bille*]: Dönme ya da sürtünme etkilerini azaltmak, aşınma ve enerji yitimini önlemek için, göbeklerdeki yataklara yerleştirilen sert metalden (çelik gibi) yapılmış küçük yuvarlaklar.
- 49 – **bilya koniği** [Fr. *cône*]: Bilyaların üzerinde dönmesini sağlamak için mil üzerine oturtulmuş konu biçiminde araç.
- 50 – **bilya yatağı** [Fr. *cuvette*]: Göbek içinde bilyaların döndüğü devri kenarlı yuva.
- 51 – **binış biçimi** [Fr. *style*]: Bir yarışçının, çifttekeri, binme ve sürme biçiminden tekniğe uygun olarak kullanabilme özelliği.
- 52 – **birincilik** [Fr. *championnat*] [es. t. *şampiyonluk*]: Dünya, kıta, ülke, eyalet ve bölge birincilikleri için düzenlenen yarışların genel adı.
- 53 – **birkaç günlük yarış** [Fr. *course de plusieurs jours*]: Yarışlıklarda, kazanççı koşucular arasında düzenlenen ve süresi bir günü geçen yarış.
- 54 – **bir saatlik deneme yarışı** [Fr. *épreuve sur une heure*]: Yarışlıklarda, bir saatlik süre ile düzenlenen deneme yarışı.
- 55 – **boğazlık** [Fr. *collier*] [es. t. *kolye*]: Kimi çiftteker parçalarının üzerine geçirilen, yuvarlak metal tasma.
- 56 – **bölüm** [Fr. *classe*] [es. t. *sınıf*]: Çifttekericilerin özenci, kazanççı bağımsız olarak ayrıldıkları bölümler.

- 57 – **bölünme** [Fr. *cassure*]: Yarış içinde toplu olarak koşarken birbirinden ayrılma.
- 58 – **büyük dişli** [Fr. *grand pinon*]: Orta göbekte, zincirin takıldığı öndeki büyük dişli. Bir, iki ya da üçlüdür. Üzelerindeki diş sayısı 42-52 arasında değişir.
- 59 – **büyük motor** [Fr. *grosse moteur*]: Motorardı yarışlarında kullanılan ve uluslararası çifttekercilik birliği yarış yönetmeliğinde gösterilen ölçü ve özelliği uygun motorlar.
- 60 – **büyük ödül yarışı** [Fr. *grand prix*]: Yalnız yapıldığı ülkenin birliğince düzenlenen, büyük ad yapmış klasik yarışlar (Paris Büyük Ödülü "Grand prix de Paris," Fransa Büyük Ödülü "Grand prix de France" gibi).
- 61 – **büyük yol koşusu** [Fr. *derby de la route*]: Her yıl yinelenen, tanınmış bir büyük yol yarışı.
- 62 – **büyük yol yarışçısı uzluk belgesi** [Fr. *brevet grand routier*]: Denetleme kurulu önünde, 150 km. yi tek başına en çok sekiz saatte koşan yarışçı adayına verilen uzluk belgesi.

C

- 63 – **cam kaplar** [Fr. *réipients en verres*]: Çiftteker yarışlarında kullanılması yasak olan sıvı koymaya yarayan cam kaplar.
- 64 – **ceza indirimi** [Fr. *réduction de peine*]: Cezalının isteği üzerine, yetkililerce incelenerek uygulanan indirim.

Ç

- 65 – **çağrılı yarış** [Fr. *course par invitation*]: Ancak düzenleyenlerce çağrılan seçme teklerin ya da takımların katılabilecekleri yarış.
- 66 – **çalıştırıcılı çiftteker sonaşımı** [Fr. *record à bicyclette dernière entraîneur*] [es. t. *antrenörlü bisiklet rekoru*]: Motorlu çalıştırıcı arkasında koşularak elde edilen çiftteker sonaşımı.
- 67 – **çalıştırıcılı yarış** [Fr. *course avec etraîneur*] [es. t. *antrenörlü yarış*]: Büyük motosiklet, ticaret motorları, dernî ya da tandem arkasında,

çifttekerle koşularak yapılan yarış. Öndekine "çalıştırıcı", arkadaki çifttekerciye de "motorartçısı" denir.

- 68 – **çalıştırıcısız çiftteker sonaşamları** [Fr. *record à bicyclette sans entraîneur*] [es. t. *antrenörsüz bisiklet rekoru*]: Çalıştırıcısız çiftteker sonaşamlarının tümüne verilen ad. Durmalı çıkışlı ve atılımlı çıkışlı olmak üzere iki dönüşü vardır. Değerlendirilmeleri, kadınlar ve erkekler için ayrı ayrıdır.
- 69 – **çalıştırıcısız yarış** [Fr. *course sans entraîneur*] [es. t. *antrenörsüz yarış*]: Çalıştırıcısız olarak, yarışlıkta ya da yolda yapılan yarış.
- 70 – **çalıştırıcısız yol yarışı (saatli)** [Fr. *course sur route sans entraîneur "contre la montre"*] [es. t. *antrenörsüz saata karşı yol yarışı*]: Tek ya da takımların, aralıklı çıkışlarla koştukları ve zamanlarının ayrı ayrı ölçülmesiyle derecelendirildikleri yol yarışı.
- 71 – **çamurluk** [Fr. *garde-boue*]: Süreni, çamur sıçramasından korumak için, tekerlek üstüne yerleştirilen metal ya da plastik parça.
- 72 – **çan** [Fr. *cloche*] [es. t. *kampana*]: Yarışlık koşularında, sayı dönülerini ve son dönüşü koşuculara bildirmek için, dönü başlarında çalışan çan.
- 73 – **çan çalma** [Fr. *coup de cloche*]: Yarışlık koşularında, sayılan dönüleri ve son dönüye girilmekte olduğunu, zamanlı yarışlarda ise, yarışın bitmesine bir dakika kaldığını çanla bildirme.
- 74 – **çatı** [Fr. *cadre*]: Özel otolar için yapılmış dokuz parça borunun, birbirine bağlanmasıyla kurulan çiftteker gövdesi. Çatı yüksekliğini gösteren numaralar binenin boyuna göre değişir: 51-53 küçük, 55-57 orta, 59-61 ise büyük boylardır.
- 75 – **çatı şişirgeci** [Fr. *pompe de cadre*] [es. t. *kadro pompası*]: Çifttekerin çatısına takılan şişirgeç.
- 76 – **çayırda çiftteker topu** [Fr. *cycle - balle sur pelouse*] [es. t. *çayırda bisiklet topu*]: Altışar kişilik takımlarla, 70x50 m. genişliğindeki bir alanda, çiftteker üzerinde oynanan top oyunu.
- 77 – **çekme** [Fr. *tirette*]: Bir yarışçıyı, herhangi bir biçimde çekerek kendisine yardım etme. (yasak davranışlardan)
- 78 – **çekme hızkeser** [Fr. *frein à tirage*] [es. t. *çekme fren*]: Kasnakların altına yerleştirilen ve bağlı olduğu telli, ya da kaplıtelli bir elcek aracılığıyla kullanılan hızkeser.

- 79 - **çene kayışı** [Fr. *jugulaire*]: Yarış başlıklarının çene altından bağlanan kayışı. Bunların sıkıca bağlanıp bağlanmadıklarını yargıcılar denetir.
- 80 - **çeyrek-son** [Fr. *quart de finale*]: Koşularda, yarı-son yarışına katılacak dört kişiyi seçmek üzere sekiz kişi ya da dört takımı ayırmak için, sekiz takım arasında düzenlenen seçme yarışlarına verilen ad.
- 81 - **çeyrek-son ayırımı** [Fr. *huitième de finale*]: bkz. **çeyrek-son**
- 82 - **çıkış** [Fr. *départ*] [es. t. *depar*]: Yarışa katılan çiftkekerinin ya da bütün koşucuların, çıkış yargıcısının verdiği komutla çıkış çizgisinden yarışa başlamaları. Durmalı ya da atılımlı olabilir.
- 83 - **çıkış çizgisi** [Fr. *ligne de départ*]: Yarışa başlanacak yeri göstermek için, yere çizilen 4 cm. enindeki beyaz çizgi.
- 84 - **çıkış denetim çizelgesi** [Fr. *feuille de contrôle de départ*] [es. t. *hareket kontrol cetveli*]: Çıkış yargıcısınca hazırlanıp, yarışa başlayan koşucuların kimliklerini ve taşıdıkları yarış numaralarını gösteren çizelge. Varışta, koşucuların denetim bakımından bu çizelgeyi imzalamaları zorunludur.
- 85 - **çıkış topluluğu** [Fr. *volant de départ*]: Yarışa toplu olarak başlayacak koşucuların tümü.
- 86 - **çıkış yargıcısı** [İng. *starter*]: Yarışa girecek koşucuları çağıran, yer ve sıralarını belirterek durumlarının, yönetmeliklere uygun olup olmadığını inceledikten sonra, başlama imini veren yargıcı.
- 87 - **çift atış** [Fr. *double coup de pistole*] [es. t. *çift tabanca atışı*]: Çıkış yargıcısının, çıkışın yanlış olduğunu koşuculara bildirmek ve yarışı durdurmak için yaptığı iki el tabanca atışı.
- 88 - **çift büyük dişli** [Fr. *double plateau*] [es. t. *çift ayna*]: Yarış çiftkekerinde, hızın daha titizlikle ayarlanması için, orta göbeğe yanyana yerleştirilen iki dişli.
- 90 - **çifteker** [Fr. *bicyclette*] [es. t. *bisiklet*]: İnsan gücü ile yürütülen tek yollu, tek kişilik, iki tekerli taşıt ya da yarış aracı.
- 91 - **çiftekerçik** [Fr. *minicycle*] [es. t. *küçük bisiklet*]: Yönelteç ve selesi yüksek, her türlü yardımcı parçaları bulunan küçük tekerli yeni bir çiftkeker türü.
- 92 - **çiftekerçilik** [Fr. *cyclisme*] [es. t. *bisikletçilik*]: Çiftekerle yapılan spor.

- 93 - **çiftekerçi uzluk belgesi** [Fr. *brevet de cycliste*] [es. t. *bisikletçi brevesi*]: Özel deneme sonunda, 50 km. yi yalnız başına en çok 2.30 saatte koşabilen çiftkekerçiye verilen belge.
- 94 - **çifteker kulübü** [Fr. *vélo-club*] [es. t. *bisiklet kulübü*]: Çifteker gezi ve sporu ile uğraşan kulüp.
- 95 - **çiftekerle gezi** [Fr. *cyclo-tourisme*] [es. t. *bisikletle turizm*]: Türü yönlereyle ilgi çeken, ülke içi ya da ülke dışı yerleri yakından görmek ve incelemek için, çiftkekerle yapılan geziler.
- 96 - **çiftekerle polo** [Fr. *polo à bicyclette*] [es. t. *bisikletle polo*]: Kadınlar için, iki çiftkekerçiyle oynanan bir polo oyunu.
- 97 - **çiftekerli gezgin** [Fr. *cyclo-touriste*] [es. t. *bisikletli turist*]: Çiftekerle uzun süreli geziler yapan kişi.
- 98 - **çiftekerli ve yaya engelli yarışı** [Fr. *cross-cyclo-pédestre*] [es. t. *bisikletli ve yaya manialı yarış*]: Yol, orman içi, sürülmüş tarla, çayır ve tehlikeli olmayan inişli çıkışlı yerlerde, gerektiği zaman çiftkekerden inip yürüyerek yapılan, her bölüm ve kattan sporculara açık yarış.
- 99 - **çifteker sonaşımı** [Fr. *record à bicyclette*] [es. t. *bisiklet rekoru*]: Ulusal ya da Uluslararası Birliklerce onaylanıp saptanan, yönetmeliğe uygun olarak kazanılmış, çeşitli kollardaki en üstün dereceler.
- 100 - **çifteker sporu** [Fr. *sport cycliste*] [es. t. *bisiklet sporu*]: bkz. **çiftekerçilik**.
- 101 - **çifteker topu** [Fr. *cycle-balle*] [es. t. *bisiklet topu*]: Çayırda ve salonda, çiftkeker üzerinde oynanan top oyunu.
- 102 - **çifteker topu ve polo yetki belgesi** [Fr. *licence cycle-balle et polo*] [es. t. *bisiklet topu ve polo lisansı*]: Çifteker topu ve polo oynayanlara verilen yetki belgesi.
- 103 - **çifteker yarış alanı** [Fr. *vélodrome*]: Özel olarak yapılmış çiftkeker koşu alanı. Bu alanlarda, yarışlığın eni 5-12 m. arasında değişir.
- 104 - **çim göbek** [Fr. *pelouse*] [es. t. *çayır*]: Yarışlığın ortasındaki oval biçimde çim ekili alan. Boyu 500 m. olan yarış yerlerinde, bu çimlik ayaktopu alanı olarak kullanılır.
- 105 - **çocuk drezinası** [Fr. *célérette*]: Çocukların, yeri iterek yürüttükleri tahta drezinalar.

D

- 106 – **dalma** [Fr. *plonger à la corde*]: Yarışlığın dönemeç yerlerinde, bir yarışçının, üst kıyıdan alt kıyıya doğru hızla inmesi.
- 107 – **damgalama** [Fr. *plombage*]: Çifteler değiştirmeyi yasaklayan yarışlarda, denetleme amacıyla, gövdenin önüne ya da iç yönüne asılı, koşucunun sırt numarasını gösteren plakayı kurşunla damgalama.
- 108 – **dayanış yarışı** [Fr. *course de fond*]: Motorardı yapılan ve uzanımı 100 km. ya da daha çok olan, bir yarış türü.
- 109 – **değirmi yönelteç** [Fr. *guidon rondonneur*]: Çoğunlukla yarış çiftelerinde kullanılmakta olan değirmi biçimde bir yönelteç türü.
- 110 – **değişen yarışçı** [Fr. *coureur relayé*]: Amerikan yarışlarında, dinlenme sırası gelen yarışçı. Bu yarışçı, iç çizgi dolayında bekleyen arkadaşının doğrultusuna gelince, onu yavaşça iterek yarışı sürdürmesini sağladıktan sonra, yarışlık kıyısına çekilir ve koşu sırasının yeniden kendisine gelmesini bekler.
- 111 – **değişme** [Fr. *relais*]: Sıra ile biri dinlenip, öteki koşan ikişer kişilik takımlar arasında yapılan Amerikan yarışlarında, koşucuların değişimleri.
- 112 – **değiştiren yarışçı** [Fr. *coureur relayeur*]: Amerikan yarışında, koşmakta olan ve dinlenme sırası gelen arkadaşınca itilerek koşturaya başlayan yarışçı.
- 113 – **değiştirgeç** [Fr. *dérailleur*]: Bir elcek aracılığıyla, zinciri istenilen dişlilere yerleştirerek çiftelerin hızını düzenleyen araç.
- 114 – **deneme yarışı** [Fr. *épreuve*]: Yol denemesi, sonaşam denemesi, yarışlık denemesi türünde düzenlenen yarışlar.
- 115 – **derni** [Fr. *cyclo-moteur derny*]: Motorardı çifteler eğitim ve yarışlarında kullanılan bir motorlu çifteler türü.
- 116 – **derni ardı yarışçısı** [Fr. *course derrière derny*]: Çoğunlukla, 100 CMC motorlu dern arkasında çiftelerle yapılan yarış.
- 117 – **destek** [Fr. *hauban*]: Çifteler çatısının arkasındaki sele borusu ile, gerideki maşa ayağı arasında bulunan ve çatıyı destekleyen borular.

- 118 – **dış çizgi** [Fr. *corde extérieure*] [es. t. *dış kord*]: Yarışlıklarda, ölçü çizgisinin 70 cm. dışına pist dolanımınca çizilen ve bu çizginin içinde koşmakta olan yarışçının ancak sağından geçilebileceğini gösterir çizgi. Buna "hızcı çizgisi" de denir.
- 119 – **dış kıyı** [Fr. *bord extérieur*]: Yarışlığın iç kıyısına koşut olarak, dışa doğru çizilen çizgiye verilen ad.
- 120 – **dış lastik** [Fr. *enveloppe*]: Gezi çiftelerlerinde, iç lastiği koruyan kalın lastik. Bunlar, kasağın büyüklüğüne göre değişik ölçü ve kalınlıktadır.
- 121 – **dişli** [Fr. *pignon*]: Orta ve arka göbeklere yerleştirilen, üzerinde, zincirin takılmasına yarayan dişleri bulunan çark.
- 122 – **diziler** [Fr. *series*] [es. t. *seriler*]: Koşucu sayısının çok olduğu yarışlarda, çeyrek-sona ayrılacakları seçmek için yapılan eleme yarışları dizisi.
- 123 – **dolanımlı yarış** [Fr. *critérium*]: Kapalı yollarda, dolanılarak yapılan yarış.
- 124 – **donatım** [Fr. *ravitaillement*]: Yarışa başlarken ya da yarış boyunca, kendi izlemcileri eliyle belirli yerde ve belirli uzanım içinde, koşucuların, yarış kurallarına uygun olarak yiyecek, içecek ya da yedek parça gereksemelerini karşılamaları.
- 125 – **donatım bakımcısı** [Fr. *soigneur de ravitailler*]: Yarış içinde, kendi koşucusuna yönetmeliklere uygun olarak yardım eden bakıcı.
- 126 – **donatım yeri** [Fr. *poste de matérielle*] [es. t. *ravitasman postası*]: Yarış yolunun belirli yerlerinde kurulan, donatım işinin görüldüğü yer.
- 127 – **döndürme ayarı** [Fr. *braquet*] [es. t. *brake*]: Ön ve arka dişliler arasındaki orantının ayarlanmasıyla, çiftelercinin, çevirme gücünü yarışa, yola ve hava koşullarına göre düzenlemesi.
- 128 – **dönemeç gözlemcileri** [Fr. *délégués aux virages*] [es. t. *viraj delegesi*]: Yarışlık dönemeçlerinde, öteki koşucuları itme, çarpma, tutma, yolunu kesme gibi yönetmeliklere aykırı davranışları yapan yarışçılar, komiserlere bildirmekle görevli gözlemciler. Bunlar, yarış komiserlerince seçilir. Kendisinin yargı yetkisi yoktur.
- 129 – **dönemeç yüksekliği** [Fr. *relèvement de virage*] [es. t. *viraj irtifai*]: Hızın artışına göre düzenlenen ve itici güçler karşısında, çiftelerin her zaman yere dikey olmasını ve tam hıza yürümesini sağlayan yüksek-

likler. Bu yükseklikler, hızın artışına ve yarışlığın boyuna göre hesaplanır.

- 130 - **dönü** [Fr. *tour*] [es. t. *tur*]: Yarışlıkta yapılan yarışlarda, her bir dönüşü verilen ad.
- 131 - **dönü atlama yarışı** [Fr. *élimination*] [es. t. *tur atlama*]: Bir ya da iki dolanım sonunda, en geride kalan koşucunun çıkarılarak, yarışı tek koşucu kalana dek sürdürmeyi koşullayan bir yarış türü.
- 132 - **dönü sayacı** [Fr. *compte-tours*]: Yarışlıkta, yollarda ya da kısa uzanım-
lı kapalı yarış yolunda yapılan dönü yarışlarında, yarışın bitmesine kaç dönü kaldığını bildiren sayaç.
- 133 - **dörtlü çiftteker** [Fr. *quadruplette*]: Dört seleli, dört ayaklıklıklı olması nedeniyle dört kişni nbinebileceği çiftteker. Daha çok, gezilerde ya da kamp vb. yerlerde kullanılır.
- 134 - **drezina** [Fr. *draisienne*]: 1814 Viyana sergisinde gösterilen, yönelteçli, seleli ve yeri iterek yürütülen 25 kilo ağırlığında, Baron Drais'in yaptığı tahta araç.
- 135 - **durağan dişli** [Fr. *pignon fixe*] [es. t. *fiks dişli*]: Genellikle yarışlık-
larda yapılan hız yarışlarında, takılması zorunlu bulunan ve sürekli çevirmeyi gerektiren arka dişli.
- 136 - **duraklama** [Fr. *sur-place*]: Yarışlıkta yapılan hız yarışlarında, koşucuların birbirinin yönelmelerini ve morallerini bozmak için, çiftteker üzerinde yaptıkları durma ve yerinde soyma devinimi.
- 137 - **durmalı çıkış** [Fr. *départ arrêté*] [es. t. *tevakkufu hareket*]: Bir yardımcının kol itişiyile yapılan çıkış.
- 138 - **dünya birincilikleri** [Fr. *championnats du monde*] [es. t. *dünya şampiyonlukları*]: Uluslararası Çifttekerler Birliği'nce, her yıl türlü dallarda düzenlenen dünya birincilikleri yarışlarına verilen genel ad.
- 139 - **dünya birincileri onur listesi (gökkuşağı liste)** [Fr. *palmarès arc-en-ciel*]: Her yıl yapılmakta olan dünya çiftteker birinciliklerini kazanan koşucuları gösteren liste. Bu yarışmayı kazananlara, gökkuşağı rengine bir mayo verildiği için, liste "gökkuşağı liste" diye de adlandırılır.
- 140 - **düz çizgi** [Fr. *ligne droie*]: Yarışlık çizgilerinin karşılıklı, düz, döne-meci olmayan parçaları.

E

- 141 - **eğilim açıklığı** [Fr. *chasse de la fourche*]: Ön teker ekseninden geçirilerek yere dikey olarak çizilen çizgi ile kesişip, çiftteker gövdesinin önünde bulunan yönelteç borusundan yere doğru çizildiği tasarlanan başka bir çizginin, değme noktaları arasında oluşturduğu açı. Bu açı, 45-60 mm. arasında olmalı ve bu ölçüyü geçmemelidir.
- 142 - **eksen** [Fr. *axe*]: Çifttekerin iki tekeriyle, ayna denilen büyük dişlinin ve arka göbeklerin takıldığı mil.
- 143 - **elcek** [Fr. *poignée*]: Hızkeserleri ve yönelteci işletmek için kullanılan el sapları.
- 144 - **eleme** [Fr. *élimatoire*]: Çeyrek-son yarışına katılacak yarışçıları ayırmak için düzenlenen eleme yarışı.
- 145 - **emekliler** [Fr. *vétérants*]: 38 yaşından sonra, yetki belgesi almamış olan özenci ve bağımsız bölümlerdeki koşuculara, 40 yaşından elli beş yaşına dek verilen yetki belgesini almış yarışçılar.
- 146 - **emle güçlendirme** [İng. *doping*] [es. t. *doping*]: Bütün spor dallarında, sağlığa zararlı olması nedeniyle yasaklanmış bir takım ilaçları, güç kazandırma ya da gücü artırma amacıyla kullanma.
- 147 - **engelleme** [Fr. *empêche*]: Yarış içinde, bir koşucunun ilerlemesine engel olma (yasak davranışlardan).
- 148 - **engelli kır koşusu** [Fr. *cyclo-cross*] [es. t. *manalı kır koşusu*]: Çeşitli toprak yollarda yapılan engelli koşu.
- 149 - **engelli koşucusu** [Fr. *cyclo-crossman*] [es. t. *manalı bisiklet yarışçısı*]: Engelli çiftteker yarışlarına katılan koşucu.
- 150 - **engelli koşucu yetki belgesi** [Fr. *licence cyclo-sportif*]: Çifttekerle engelli kır koşusu yapanlara verilen yetki belgesi.
- 151 - **erteleme** [Fr. *sursis*] [es. t. *ceza tecili*]: Verilen cezayı, ikinci bir suç işlendiğinde verilecek cezaya eklenmek üzere geriye bırakma.
- 152 - **eşitlik** [Fr. *ex-aeque*]: Takımların ya da teklerin, yarışma sonucunda herhangi bir biçimde eşit olmaları.
- 153 - **eş zaman** [Fr. *même - temps*]: Koşucuların, yarışı eşit zamanda bitirmeleri durumu.

- 154 – **etek koruyan** [Fr. *garde-jupe*]: Kadın çiftelerinin eteği korumaya yarayan parçası.
- 155 – **etek koruyan ağ** [Fr. *fillet garde-jipe*]: Kadın çiftelerlerinde etekleri, korumak için arka teker üstüne gerilen ağ.

F

- 156 – **fener almaşırı** [Fr. *alternateur de phare*] [es. t. *fener alternatörü*]: Çifteler fenerinin dalgalı akım üreticisi.

G

- 157 – **genel sıralama** [Fr. *classement général*] [es. t. *umumi tasnif*]: Konak ya da bölümlere ayrılmış yarışlarda, tek ve takımları, konaklara, bölümlere, varış zamanlarının toplamına ve bitişe göre değerlendirilerek sıralandırma.
- 158 – **giyim donatımı** [Fr. *équipement*]: Yarışçıların, yönetmeliklere uygun olarak giydirilmesi.
- 159 – **göbek** [Fr. *moyeu*]: Ön ve arka tekerlerin ortasına oturtulmuş mil üzerinde dönen ve teker tellerinin takılmasına yarayan parça.
- 160 – **gökküşağı mayo** [Fr. *maillot arc-en-ciel*] [es. t. *dünya şampiyonluğu mayosu*]: Dünya birincilerine andaç olarak verilen, göğüs kısmı gökküşağı rengindeki onur mayosu.
- 161 – **gözetici** [Fr. *jalonneur*]: Yarışçıları, aralarındaki açıklığa göre derecelendiren yarışlık koşullarında, elliser metre aralıkla dönemeçlere dizilen en az dört gözlemci. Bunlar, aynı zamanda, aksaklığa uğrayan koşucuların yerlerini ve her iki yarışçı arasındaki açıklığı sürekli olarak izleyen yardımcı yargıcılardır. Kendilerine “aralık yargıcıları” da denir.
- 162 – **granbi** [Fr. *grand-bi*]: 1872’de yapılan, [öntekeri çok büyük, arka-tekeri çok küçük bir çifteler türü.
- 163 – **güven kapağı** [Fr. *soupape*]: Kasnak arasına geçirilen, lastiğe hava verilmesini ve verilen havanın kaçmamasını sağlayan kapak.

H

- 164 – **güven kapağı tıkacı** [Fr. *valve*]: Lastiklerdeki havanın kaçmasını önlemek için, güven kapağına konan tıkaç.
- 165 – **hava boşluğu** [Fr. *sillage*]: Yarışçının, herhangi bir taşıt aracının bıraktığı hava boşluğundan yararlanmak için, ona sokularak yarışı sürdürmesine çifteler sporunda verilen ad.
- 166 – **hız** [Fr. *sprint*] [es. t. *sürat*]: Devinimdeki bir cismin birim zamanda aldığı yol.
- 167 – **hıza ilk adım** [Fr. *premier pas de vitesse*]: Hız yarışçısı olabilecekleri seçmek için, 500 m. yi geçmemek üzere, düz yollarda ya da yarışlığın dönemeçsiz yerlerinde düzenlenen ikişer kişilik hız yarışları.
- 168 – **hızcı** [Fr. *sprinter*] [es. t. *süratçi*]: Hız yarışına giren, hızlı koşan yarışçı.
- 169 – **hızcı çizgisi** [Fr. *ligne de sprinter*]: bkz. **diş çizgi**.
- 170 – **hız çiftekeri** [Fr. *bicyclette de piste*] [es. t. *pist bisikleti*]: Hızkeseri, kelebek somunu ve hız değiştirgeci olmayan, özel olarak yapılmış bir çifteler türü.
- 171 – **hız değiştirgeci** [Fr. *changement de vitesse*] [es. t. *vites*]: Çiftelerlerde, hız değiştirmeye yarayan araç.
- 172 – **hız değiştirgeci kaplıteli** [Fr. *câble de déraille*] [es. t. *derayör kablo*]: Hız değiştirgeci ile, hız değiştirme kolu arasında bağlantı sağlayan kaplı tel.
- 173 – **hız değiştirgeci kolu** [Fr. *manette de déraille*]: bkz. **hız kolu**.
- 174 – **hız değiştirme kolu** [Fr. *levier de changement de vitesse*]: bkz. **hız kolu**.
- 175 – **hızkeser** [Fr. *frein*] [es. t. *fren*]: Çiftelerin hızını kesmeğe yarayan araç. Elcek, kaplıtel ve sıkıştırıcı parçadan oluşur. Ön ve arka tekerlek için iki tanedir. Yarışlık çiftelerlerinde hızkeser kullanmak yasaktır.
- 176 – **hızkeser elceği** [Fr. *poignée de frein*] [es. t. *fren elceği*]: Hızkeseri elle işletmeye yarayan sap.

- 177 - hızkeser kaplıteli [Fr. *câble de frein*] [es. t. *fren kablosu*]: Elceği kısıya bağlayan kauçuk kaplı tel.
- 178 - hızkeser kolu [Fr. *cocotte*]: Hızkeser elceğinin öbür adı.
- 179 - hızkeser patiği [Fr. *patin*]: Hızkeserin, tekere alttan ya da üstten baskı yaparak çiftelerin durmasını sağlayan parçası.
- 180 - hız kolu [Fr. *passe-vitesse*] [es. t. *vites kolu*]: Çiftelerin hızını değiştirmeye yarayan kol.
- 181 - hız yarışı [Fr. *vitesse*]: Uzunluğu 333, 33 m. olan yarışlarda üç dönü, daha uzun yarışlarda iki dönü olarak düzenlenen hız yarışı.

I

- 182 - iç çizgi [Fr. *corde intérieure*] [es. t. *iç kord*]: bkz. ölçü çizgisi.
- 183 - ikili çifteler [Fr. *tandem*] [es. t. *tandem*]: Spor ve gezi için kullanılan iki kişilik çifteler türü.
- 184 - ikili çiftelerci [Fr. *tandémiste*] [es. t. *tandemci*]: İkili çifteler binişi ya da yarışçısına verilen ad.
- 185 - ikili çifteler hız yarışı [Fr. *vitesse tandem*]: Dünya birinciliklerinin kapsamına giren ve ikili çiftelerle yapılan hız yarışları. Bu yarışlar, yarışıklarda dört dönü olarak yapılır.
- 186 - ikili çifteler sonaşımı [Fr. *record tandem*] [es. t. *tandem rekoru*]: İki kişilik çiftelerlerle, yönetmeliğe uygun olarak elde edilen sonaşam.
- 187 - ikili çifteler topu [Fr. *cycle-balle à deux*]: Salon ya da alanda (basılmış toprak ya da parke), ikişer kişilik takımlarla oynanan çifteler topu.
- 188 - ikili çifteler yol koşucusu uzluk belgesi [Fr. *brevet routier de tandem*] [es. t. *tandem yol koşucusu brevesi*]: Deneme kurulu önünde, 200 km. yi tek başına en çok 10 saatte koşan koşucu adaylarına verilen uzluk belgesi.
- 189 - iki teker (bisikl) [Fr. *bicycle*]: 1855'te, Ernest Michaux'un tahtadan çiftelerine benzetilerek, onun, bugünkü çifteler biçimine çok benzer özellikleriyle demirden yapılmışına verilen ad.

- 190 - indirim [Fr. *bonification*] [es. t. *bonifikasyon*]: Konaklı yarışta ön dereceyi alanların, düzenleyenlerce açıklanan sayıda, zamanlarından belirli ölçüde indirim yapılarak derecelendirilmesi.
- 191 - inici [Fr. *descendeur*]: İnışli yollarda ustalıkla koşan yarışçı.
- 192 - ipekli yarışlık lastiği [Fr. *boyau de piste en soie*] [es. t. *ipek pist buayosu*]: Yeğni olması için, dokusuna ipek karıştırılmış yarışlık lastiği. Ağırlığı, 125-180 gr. arasında değişir.
- 193 - ipekli yol lastiği [Fr. *boyau de route en soie*] [es. t. *ipek yol buayosu*]: Dış dokusuna ipek karıştırılmış 180-270 gr. ağırlığında yol yarışı lastiği.
- 194 - İspanya dönüşü [Fr. *vuelta*] [es. t. *İspanya turu*]: İspanya çifteler dönüşünün, çiftekerciler arasında yaygın olarak kullanılan öbür adı.
- 195 - İtalya dönüşü [Fr. *giro*] [es. t. *İtalya turu, giro*]: Ünlü dönüşlerden biri olan İtalya çifteler dönüşünün, çiftekerciler arasında, yaygın olarak kullanılan kısa adı.
- 196 - İtalyan yarışı [Fr. *course à l'italienne*]: Bu yarış türünde, yarışa katılan takımlar yarışlık üzerinde eşit aralıklarla yer alırlar. Katılacak takımların ve yarışçıların sayısı, yarış yolunun uzunluğuna göre değişir. Her takımın ilk koşucuları yarışa başlarlar. Bir ya da iki tur koştuktan sonra kıyıya çekilerek yerlerini koşuculara bırakırlar. Bu düzenle öteki yarışçılar da sırayla koşarlar. Yarış, son koşucuların kendi çıkış yerlerine vardıkları sıraya göre değerlendirilir.
- 197 - itici [Fr. *lanceur*]: Yarış başlamadan önce, koşucunun çiftelerini iki yerinden iki eliyle itip, koşuya başlamasını kolaylayan yardımcı.
- 198 - izleme arabaları [Fr. *voitures suiveuses*] [es. t. *takip arabaları*]: Yarış başyönetmenine, yarış komiserleri, spor yazarları, Birlik başkan ve üyeleri, katılan takımların yönetici, yönetir ve çalıştırıcılarına, yarış izlemeleri için ayrılan arabalar.

K

- 199 - kaçış [Fr. *échappée*]: Yarışan bir koşucunun ya da bir kümenin, öteki yarışçıları hızla geçmesi.
- 200 - kadın yetki belgesi [Fr. *licence féminine*] [es. t. *kadın lisansı*]: Kadın çiftekercilere verilen yetki belgesi.

- 201 – **kama** [Fr. *cheville*]: Çifteler parçalarının birleştirilmesinde kullanılan özel parçalar.
- 202 – **kanatlı somun** [Fr. *écrou ailette*]: Çiftelerlerde kullanılan bir somun türü. Bunların, yarışlık çiftelerinde kullanılması yasaktır.
- 203 – **kapalı yarışlık** [Fr. *piste couverte*] [es. t. *örtülü pist*]: Üstü kapalı hız yarışı yolu.
- 204 – **kapalı yarış yolu** [Fr. *circuit fermé*]: Koşunun birçok kez dönülerek yapılmasına ve başladığı yerde bitmesine elverişli, yarış sırasında her çeşit taşıt aracının geçmesi yasaklanmış, kentin içinde ya da dışında seçilen yarış yolu.
- 205 – **karma yarış** [Fr. *omnium*]: Yarışların sonunda, koşucuların aldıkları sayıların tutarına göre, tek bir sıralama yöntemi uygulanan türlü çifteler yarışları.
- 206 – **karşılaşma** [Fr. *rencontre*]: İki koşucu ya da takımın, yarışmak için karşılaşmaları, karşılıklı koşmaları.
- 207 – **karşı saldırı** [Fr. *contre-attaque*]: Yarış içinde, bir kaçış sona erip ölü duruma gelir gelmez, başka bir koşucunun birden saldırıya geçmesi. Önemli bir yarış yönelgesidir.
- 208 – **karşı takım** [Fr. *équipe adverse*] [es. t. *rakip takım*]: Bir takımla yarışan öteki takım.
- 209 – **karşı yarışçı** [Fr. *adversaire*] [es. t. *rakip*]: Bir yarışçıya göre, aynı koşuyu sürdüren bir başka yarışçı ya da yarışçılardan biri.
- 210 – **kasnak** [Fr. *jante*] [es. t. *jant*]: Kıyıları oluk biçiminde, pervazlı, metal ya da tahtadan yapılmış teker çemberi. Üzerindeki sıralanmış deliklere teller takılır.
- 211 – **kasnaküstü yalpalama** [Fr. *rouler sur la jante*]: Bitkinlik nedeniyle, ayaklığı sağa sola eğilerek çevirme.
- 212 – **kat** [Fr. *catégorie*] [es. t. *kategori*]: Koşucuların, spor niteliği bakımından değerlerine göre ayrılmaları.
- 213 – **kauçuk ayaklık** [Fr. *pédale caoutchouc*] [es. t. *kauçuk pedal*]: Gezi çiftelerlerinde kullanılan bir ayaklık türü.
- 214 – **kazanççı (paralı)** [Fr. *professionnel*] [es. t. *profesyonel*]: Kazanç için yarışan çiftekerci.

- 215 – **kazanççılar dünya birinciliği** [Fr. *championnat du monde professionnels*] [es. t. *profesyoneller dünya şampiyonası*]: Uluslararası Çiftekerciler Birliği'nce, her yıl, kazanççı yarışçılar arasında düzenlenen türlü dallardaki dünya birinciliği yarışları.
- 216 – **kazanççı yetki belgesi** [Fr. *licence de professionnel*] [es. t. *profesyonel lisansı*]: Kazanççı sporculara verilen, bir yıl geçerli yetki belgesi.
- 217 – **kedigözü** [Fr. *feu rouge*]: Çiftelerin arkasındaki kırmızı renkli im lambası.
- 218 – **kelebek somun** [Fr. *écrou à papillon*]: Çiftelerlerde kullanılan bir somun türü. Bunların, yarışlık çiftelerinde kullanılması yasaktır.
- 219 – **kenet mili** [Fr. *goujon*]: Çatı ve öteki parçaların birleştirilmesinde kullanılan metal perçinler.
- 220 – **kınama cezası** [Fr. *blâme*] [es. t. *takbih*]: Yönetici ve sporcuların, beğenilmeyen çirkin davranışlarına verilen ceza.
- 221 – **kırba olmak** [Fr. *canette*]: Yarış sırasında, çok su içerek ya da sulu şeyler yiyerek midneyi şişirmek. Bu tutum, yarış içinde apansız bir iç bayıltısı ya da acıkma doğurur.
- 222 – **kırmızı sarı yuvarlaklar** [Fr. *disques rouge et jaune*]: Kovalama yarışlarında, başlama ve bitirme yerlerini gösteren kırmızı ve sarı yuvarlaklar.
- 223 – **kırmızı yeşil ışıklar** [Fr. *appareillage électrique à feux verts et rouges*]: Kovalama yarışlarında, iki bitiş yerine karşılıklı yerleştirilen ve hangi takım ya da tekin daha önce bitirdiğini gösteren kırmızı yeşil elektrik aygıtları.
- 224 – **kıyılama** [Fr. *faire la bordure*]: Öteki yarışçıların yele karşı kendi kuytusunda yarışmalarını engellemek için, yelin estiği yönün karşısındaki kıydan koşuyu sürdürme.
- 225 – **kıvam** [Fr. *forme*] [es. t. *form*]: Spor çalışmalarında başarılı olabilmek için, fizik ve moral yönünden istenilen iyi durum.
- 226 – **kilometrelik hız yarışı (yolda)** [Fr. *kilomètre rustines*] [es. t. *rustin*]: Genç koşucuları isteklendirmek için, düz yollarda yapılan 1 km. lik bölge yarışları.

- 227 - **kollar** [Fr. *manches*]: Hız yarışlarında, çeyrek-sondan sonlamaya dek, iki kez yapılan koşuların ikisine birden verilen ad. Bunların ilkinde "ilk kol", ikincisine ise "ikinci kol" denir. İki yarışı da aynı koşucu kazandığında dönü atlanır. Eğer bunların birini bir koşucu, öbürünü öteki koşucu kazanırsa, bir üçüncü yarış daha yapılır ki buna da "son kol" denir.
- 228 - **kolluk** [Fr. *brassard*]: Kollara takılan ve yarış sırasında görevlilerin kimliklerini gösteren şeritler.
- 229 - **komiser yardımcısı** [Fr. *comissaire adjoint*]: Komiserlerin sorumluluğu altında görev yapan, kurallara aykırı gördüklerini komiserlere bildirmekle görevli yardımcı.
- 230 - **konaklı yarış** [Fr. *course à érapes*] [es. t. *etaplı yarış*]: Yarış programında gösterilen saatlere göre, yarış uzanımı bölümlere ayrılmış, geceleri konaklayarak her bölümü ayrı bir günde koşulan uzun yol yarışı.
- 231 - **konaklı yarışçı uzluk belgesi** [Fr. *brevet d'étape*]: Özel kurullar denetiminde yapılan saatlı koşuda, 200 km.yi, yalnız başına en çok 12 saatte koşan yarışçı adaylarına verilen uzluk belgesi.
- 232 - **koparmak** [Fr. *déboucher*]: Birlikte koşan yarışçıyı üstün bir çabayla hızlanıp geçmek.
- 233 - **koşullu yarış** [Fr. *handicap*] [es. t. *handikap, şartlı yarış*]: Koşucuların niteliklerine göre, kayırıcı kimi koşullarla yapılan bir çiftker yarış türü.
- 234 - **kovalamak** [Fr. *chasser*] [es. t. *avlamak*]: Yarışta, kaçmakta olan koşucu ya da koşucuları yakalamaya çalışmak.
- 235 - **kovalama yarışı** [Fr. *course poursuite*] [es. t. *takip yarışı*]: Yarışlığın karşılıklı iki yerinden başlamak ve yine başladıkları yerde bitirmek üzere, tek ve takımlar arasında yapılan bir yarış türü.
- 236 - **kulaklı somun** [Fr. *écrou oreille*]: Çiftkerlerde kullanılan bir somun türü. Yarışlık çiftkerlerinde kullanılması yasaktır.
- 237 - **kural dışı** [Fr. *infraction*] [es. t. *kaide harici*]: Yönetmeliklere aykırı durum.
- 238 - **kuyruklu çamurluk** [Fr. *garde-boue à bavolet*]: Arkasında, kuyruk biçiminde sallanan bir koruyucu parçası olan çamurluk.

- 239 - **küçükler** [Fr. *cadets*]: Yaşları 15-17 arasında olan genç yarışçılar.
- 240 - **küme** [Fr. *peloton*] [es. t. *ploton*]: Koşularda, kendiliğinden oluşan yarışçı gruplarının her birine verilen ad.
- 241 - **kütükleme süresi** [Fr. *délai d'homelagation*]: Sonaşamların kütüklelenmesi için, tanınan bir aylık süre.

L

- 242 - **lastik** [Fr. *pneu*]: Hava ile şişirilen ve tekerleğin kasnağını saran, boru biçiminde kauçuktan yapılmış nesne. Barsak biçiminde daha ince iç kısım ve bunu saran kalın dişli dış kısımdan oluşur.
- 243 - **lastik tutkalı** [Fr. *mastic pour boyau*]: Lastiklerin, kasnağa yapıştırılmasını sağlayan madde.

M

- 244 - **makara** [Fr. *home-traner*]: Döner silindirler üzerine oturtulan ve çiftkerle duruk çalışma yapılmasını sağlayan araç.
- 245 - **makas hızkeser** [Fr. *frein à cissex*]: Makas biçiminde bir hızkeser türü.
- 246 - **makine uzmanı** [Fr. *mécanicien*]: Çiftkerlerin, motorların ve benzeri araçların, makinelerine ilişkin denetimlerini yapan, düzenleyen ve onaran uzman.
- 247 - **makine uzmanı yetki belgesi** [Fr. *licece de mécanicien*] [es. t. *mekanisyen lisansı*]: Çiftker ve motor (makine) uzmanlarına verilen yetki belgesi.
- 248 - **makineyle çalışma** [Fr. *entraînement mécanique*]: Otomobil, motosiklet, küçük tekerli motorlar ve motorlu çiftker gibi araçların arkasında yapılan çiftker çalışması.
- 249 - **maşa** [Fr. *fourche*]: Çiftker çatısının ön ve arkasında, çatal biçiminde, tekerlerin takıldığı parça.
- 250 - **maşa ayağı** [Fr. *patte de fourche*]: Maşa kollarının, tekerleğin geçirilmesine yarayan çengel biçimindeki alt uçları.

- 251 – **maşa başlığı** [Fr. *tête de fourche*] [es. t. *çatal başlığı*]: Tekerin takıldığı, maşa biçimindeki çatalların iki kolunu birleştirmeye yarayan bir çifteker parçası. Buna “maşa tepeliği” de denir.
- 252 – **maşa borusu** [Fr. *cache de fourche*]: Başlıklarıyla birlikte maşaların geçirildiği boru. Bu parçaya “maşa yatağı” da denir.
- 253 – **maşa kolu** [Fr. *fourreau de fourche*]: Maşanın iki kolu. Bunlara “kın” da denir.
- 254 – **mavi çizgi** [Fr. *corde bleu*]: Yarışıklara, motorardı yarışları için çizilen çizgi.
- 255 – **mayo üzerinde reklâm** [Fr. *publicité sur le maillot*]: Yarışçıların mayoları üzerine yazılarak yapılan reklâm. Bu yazıların genişliği 16 cm. geçemez.
- 256 – **metal kama** [Fr. *goupille*]: Çifteker parçalarını perçinlemek için kullanılan bir kama türü.
- 257 – **motorardı sonaşımı** [Fr. *record derrière moteur*] [es. t. *motorardı rekoru*]: Motorardı yarışlarında elde edilen sonaşımlar.
- 258 – **motorardı yarışı** [Fr. *course derrière motocyclette*]: Büyük motor, küçük motor, piyasa motorları ve motorlu çiftekerlerin arkasında çiftekerle yapılan yarış. Bu yarışlar, yarışlıkta ve taşıt araçlarının girmesi yasaklanmış olan yollarda yapılır.
- 259 – **motorartçısı** [Fr. *stayer*]: Yarışa katılan çiftekerlerin, her birinin ayrı bir motor arkasında koşmaları ve motosikletçi ile işbirliği yaparak hızlarını ayarlamalarıyla yapılan ve “yarı dayanç” diye adlandırılan koşullarda, arkadaki çiftekeri yürüten ve yöneten yarışçı.
- 260 – **motorartçısı başlığı** [Fr. *casque de stayer*]: Motorardı yarışçıların giydiği kulaklıklılı, sık dilimli ve sağlam başlıklar.
- 261 – **motorartçısı çiftekeri** [Fr. *bicyclette de stayer*]: Tekerleri İngiliz bezi ile sarılmış ve altı yerden kasnağa bağlanmış, ön teker çapı 60 cm. den küçük, özel yapımlı bir çifteker türü.
- 262 – **motorartçı çizgisi** [Fr. *ligne de stayer*]: bkz. mavi çizgi.
- 263 – **motorartçısı yarışları** [Fr. *course de stayers*] [es. t. *stayer yarışları*]: Motorardı dayanç koşucuları arasında yapılan yarışlar.

- 264 – **motor denetimi** [Fr. *vérification de moteur*]: Yarıştan bir gün önce, motorların yönetmeliğe uygunluğu ve işleme özellikleri yönünden, yarış komiserinin başkanlığında uzmanlar topluluğu ile yapılan denetim işlemi. Denetlenen bu motorlar, yarıştan önce binicilerine verilmek üzere, bir yere konup kapısı mühürlenir.
- 265 – **motorlu çalıştırıcı** [Fr. *entra.neur à motocycliste*] [es. t. *motosikletli antrenör*]: Motorardı yarışlarında, çiftekeriye motoru arkasında yürüten ve yöneten kişi.
- 266 – **motorlu çalıştırıcı yetki belgesi** [Fr. *licence d'entraîneur motocycliste*] [es. t. *motorlu antrenör lisansı*]: Motorlu çalıştırıcılara, teknik ve tıp psikolojisi yönünden yapılan inceleme sonucunda verilen yetki belgesi.
- 267 – **motorlu çifteker** [Fr. *cyclo-moteur “dérny”*]: bkz. dèrni.

N

- 268 – **numara plakası** [Fr. *plaque numérotée*]: Çifteker çatısının önündeki yatay boru altına asılıp, üzerinde, kara boya ile yarışçının sırt numarası yazılan ak plaka.

O

- 269 – **olimpiyat formülü** [Fr. *formule olympique*]: Olimpiyat oyunlarında, yapılacak takım kovalama yarışları için hazırlanmış özel formül.
- 270 – **olimpiyat onur mayosu** [Fr. *maillot à cinq anneaux olympique*]: Olimpiyat birincilerine verilen, ön ve arkasında kara, sarı, kırmızı, yeşil, mavi renklerde iç içe geçmiş beş olimpiyat halkası bulunan mayo.
- 271 – **onur kupası yarışı** [İng. *challenge*] [es. t. *salanj*]: Çoğunlukla, çifteker sporuna emeği geçmiş ya da yurda herhangi bir yolda yararlı olmuş kişileri anma ve yaşatma amacıyla düzenlenen çeşitli yarışlar.
- 272 – **otomobil yarışlığı** [Fr. *autodrome*]: Üstünde çifteker yarışları da yapılan otomobil yarışlıkları.
- 273 – **oturtmaç** [Fr. *antidérapant*]: Tekerlerin yerden kesilmesini önleyen, lastikler üzerindeki girintili ve çıkıntılı parçalar.

- 274 - oynak duruş [Fr. danseuse] [es. t. dansöz hali]: Çifttekercilerin, yokuşlarda seleden yükselip sağa sola sallanarak, ayaklığı sıkı çevirmek için kendilerini zorlamaları sırasında yaptıkları vücut devinimi.
- 275 - oyuncu çifttekercilik [Fr. cyclisme artistique] [es. t. artistik bisikletçilik]: Çifttekerle yapılan oyuncu gösteriler. Dünya birincilikleri programında yer alan bir yarış türüdür.

Ö

- 276 - ölçü çizgisi [Fr. corde de mensuration] [es. t. ölçü kordu]: Yarışlık iç kıyısının 20 cm. dışından, yarışlık dolanımına çizilen 4 cm. enindeki kırmızı çizgi. Buna "iç çizgi" de denir.
- 277 - ön dişli [Fr. couronne dentée]: Ayaklık koluna bağlı, orta göbekteki büyük dişli.
- 278 - ön fener [Fr. phare]: Çifttekerin, karanlık için kullanılan öndeki feneri.
- 279 - ön küme [Fr. peloton de tête] [es. t. ön peloton]: Yarış içinde, en başta giden koşucu grubu.
- 280 - ön teker [Fr. roue avant]: Maşa aracılığıyla yöneltece bağlanmış, çifttekere yön veren öndeki teker.
- 281 - ön teker ekseni [Fr. axe de la roue avant]: Ön tekerin döndüğü eksen.
- 282 - örnek yarışlar [Fr. course classiques] [es. t. klasik yarışlar]: Yönetmeliklere uygun olarak düzenlenen, örnek olabilecek değerde ün yapmış yarışlar.
- 283 - özel işleme belgesi [Fr. certificat spécial de marche]: Çiftteker yarış ve eğitiminde kullanılan süreölçerlerin, titizlikle işlemesi gerektiğinden, her iki yılda bir, Besançon, Genève, Kiew, Leiden gibi tanınmış fen kuruluşları olan hava gözlem yerlerinden, özel olarak alınan işleme belgesi. Önemli yarışlarda kullanılan süreölçerler için uygulanır.
- 284 - özciler dünya birinciliği [Fr. championnat du monde amateurs] [es. t. amatör dünya şampiyonluğu]: Uluslararası Çifttekerciler Birliği'nce her yıl, özciler için türlü kollarda düzenlenen dünya birinciliği yarışları.
- 285 - özcü yarışçı [Fr. coureur amateur] [es. t. amatör yarışçı]: Hiçbir çıkar ve kazanç gözetmeksizin yarışan çifttekerçi.

- 286 - özcü yetki belgesi [Fr. licence d'amateur] [es. t. amatör lisansı]: Özcü sporculara, bir yıl süre ile verilen yetki belgesi.
- 287 - özgür dişli [Fr. roue libre]: Art teker üstündeki bir dişli türü.

P

- 288 - paketlik [Fr. serre-paquets]: bkz. yüklük
- 289 - pamuklu yarışlık lastiği [Fr. bayau de piste en coton] [es. t. pamuklu pist buayosu]: 150-240 gr. ağırlığında, yeğni olması için dış dokusuna pamuk karıştırılmış yarışlık lastiği.
- 290 - pamuklu yol lastiği [Fr. bayau de route en coton]: 260-340 gr. ağırlığında, dokusunda pamuk bulunan yol yarışı lastiği.
- 291 - para cezası [Fr. amende] [es. t. cezayı nakdi]: Yönetmeliklere aykırı davrananlara, para olarak uygulanan bir ceza türü.
- 292 - patlama [Fr. crevaison]: Lastiğin delinerek hava kaşırması.
- 293 - piyone [Fr. pioner]: 1882'de yapılan düz yönelteçli, yatay çatılı bir çiftteker türü.
- 294 - polo çifttekeri [Fr. bicyclette de polo]: Hızkeseri, özgür tekeri, keleş somunu, ayak çengeli ve benzeri parçaları bulunmayan 1.80 m. uzunluğunda, yönelteci yukarı kalkık bir çiftteker türü. Ayaklığın bir tam dönüşünde 3.50 m. açılma yapar.
- 295 - pompa [Fr. pompe] bkz. şişirgeç.

R

- 296 - rover [Fr. rover]: 1882'de yapılan bir çiftteker türü. Bunda, yönelteç çatının ortasındadır.

S

- 297 - saatli kilometre yarışı [Fr. kilomètre contre la montre] [es. t. saate karşı kilometre yarışı]: Bir kilometreyi, en kısa zamanda koşmak için

[298-306] saatlı yarış

yapılan deneme yarışı. Bu yarış, durmalı ve atılımlı çıkışlarla yapılır. Her koşucu ayrı ayrı 1 km. koşar. En az zamanda koşan kazanır.

298 – saatlı yarış [Fr. *contre la montre*] [es. t. *saate karşı yarış*]: Belirli bir uzanımda, teklerin ya da dörder kişilik takımların, eşit aralıkla yarışa başlamaları ve uzanımı tamamladıkları zamana göre derecelendirilmeleriyle düzenlenen yarış.

Teklerde, en az zamanda koşan birinci olur.

Takımlarda ise, her takımın yarışı üçüncü olarak bitiren koşucunun elde ettiği zaman, o takımın zamanı sayılır. Üç koşucusu yarışı bitiremeyen takım yarış dışı sayılır.

299 – saatlı yarış çıkışı [Fr. *départ contre la montre*] [es. t. *saate karşı çıkış*]: Yolda yapılan tek ve takım saatlı yarışlarındaki çıkış. Durmalı ya da aralıklı olarak yapılır. Yarışlıkta yapılan saatlı yarışlarda ise, çıkış atılımlıdır.

300 – safeti [Ing. *safety*]: 1880'de İngiliz Stenley'in yaptığı, bir eğik borudan çatıyla bunun üzerine oturtulmuş seleden oluşan, öntekeri büyük, arkatekeri küçük çiftteker.

301 – sağ ayaklık kolu [Fr. *manivelle droite*] [es. t. *sağ pedal kolu*]: Sağ ayaklığın takıldığı büyük dişliye bağlı kol. Genel olarak 16.5 - 17 cm. boyundadır.

302 – sağlık çifttekeri [Fr. *véla santé*] [es. t. *sağlık bisikleti*]: Hastane, sağlık yurtları, fiziksel tedavi yerleri ve kaplıcalarda, kas tutukluklarını, oynakların eylemsizliğini gidermek amacıyla kullanılan bir çiftteker türü.

303 – sallama [Fr. *ballaçage*]: Çifttekeri, yol aldığı doğrultudan sağa ya da sola sürme, saptırma. Yasak davranışlardır.

304 – salonda çiftteker topu [Fr. *cyclo-balle en salle*] [es. t. *salonda bisiklet topu*]: İkişer kişilik takımlar arasında, çifttekerle salonda oynanan bir-top oyunu.

305 – sarı mayo [Fr. *maillot jaune*]: Konaklı yarışlarda, taşıyan koşucunun, o anda birinciliği korumakta olduğunu gösteren onur mayosu. Bu formayı giyen koşucu, sırt numarası taşımaz ve mayosunun üzerine reklam yazısı yazılamaz.

306 – sarı şerit [Fr. *ruban jaune*] [es. t. *sarı kurdele*]: 200 km. üzerinden düzenlenen yarışlarda, üstün başarılı koşucuları gösteren onur çizelgesi.

307 – savuşma [Fr. *démarrer*]: Toplu durumda yarışırken, ansızın hızlanarak kümeden ayrılma.

308 – sayıcı [Fr. *pointeur*]: Yarışlarda, dönüleri sayan yetki belgesi almış yönetici.

309 – sayı toplama yarışı [Fr. *course par addition de points*]: Uzanımı tam olarak koşulunca ya da zamanı dolunca, baştaki teklere ve takımlara sayı vererek yapılan koşulsuz yarış. Sıralama, tek ve takımların aldıkları sayı çokluğuna göre yapılır.

310 – sayıya göre takım ödülü [Fr. *prix d'équipe du nombre*]: Genç koşucuların, isteklerini arttırmak için düzenlenen kulüplerarası yarışlarda, koşucuların elde ettikleri sıraya göre değil, katılan kulüp koşucularından dörtte birinin varışına göre verilen takım ödülü.

311 – sele [Fr. *selle*]: Çifttekerin oturulacak yeri. Yol, yarışlık, erkek, kadın, çocuk ve gezi için ayrı nitelikte, değişiklik ölçü ve biçimde türleri vardır.

312 – sele altı çantası [Fr. *sacochette selle*]: Sele ya da yatay borunun altına asılan çanta.

313 – sele bağlantısı [Fr. *raccord de selle*]: Çatıda, arka dikey borunun üstünde ve selenin altındaki bağlantılar.

314 – sele çantası [Fr. *trousse de selle*]: Selenin arkasına asılan anahtar çantası.

315 – sele metal ucu [Fr. *rivet du bec selle*]: Selenin metalden yapılmış ucu. Çifttekerin ölçü ve ayarında temel noktalardan biridir.

316 – sele mili [Fr. *pivot-selle*]: Selenin altındaki mil.

317 – sele sapı [Fr. *tige de selle*]: Selenin altındaki boru.

318 – sele sürgüsü [Fr. *charriot de selle*]: Çiftteker selesinin altında, ileri geri devinimi sağlayan sürgü.

319 – sele ucu [Fr. *bec de la selle*]: Selenin sivri ucu.

320 – selerifer [Fr. *célérifère*]: 1791 yılında Fransa'da ortaya çıkan, sağ ve sol ayakların birbiri ardınca yeri itmesiyle yürütülen, iki tekerlekli tahta araç.

321 – sığınma [Fr. *abri*]: Yarış sırasında, yelin etkisinden korunmak için, başka bir yarışçının arkasına sinme.

- 322 - sıkışık varış [Fr. arrivée serrée]: Koşucuların, yarışı yarım teker gibi az bir ayrımla sıkışıkça bitirmeleri.
- 323 - sıkıştırma [Fr. tassage]: Bir yarışçıyı, türlü biçimde sıkıştırarak yarışlık kıyısına atma (yasak davranışlardandır).
- 324 - sınır çizgisi [Fr. ligne de démarcation]: Yarışıklarda, ölçü çizgisinin 70 cm. dışına, yarışlık dolanımınca çizilen ve öndeki koşucuya ayrılan yeri gösteren çizgi. Buna "dış çizgi" de denir.
- 325 - sınırlı yarış [Fr. course réservée]: Katılacak koşucuların bölüm, kat ve yaşları sınırlandırılmış yarış.
- 326 - sıra çekmek [Fr. tirage au sort] [es. t. kur'a çekmek]: Karşılıklı yarışacak tek ve takımların belirmesi için kur'a çekmek. Hız yarışlarında, tek ya da takım kovalama yarışlarında ve çifttekertopu oyununda uygulanır. Bir numarayı çeken dört numara ile, iki numarayı çeken üç numara ile karşılaşır.
- Başlama yerini belirtmek için çekilen kur'ada bir numarayı çeken, çıkış yapacağı yönü seçer.
- 327 - sıralama [Fr. classement] [es. t. tasnif]: Tek ve takımların elde ettikleri yer ve dereceleri, yarış sonunda alt alta değerlendirme.
- 328 - sırt numaralarının damgalanması [Fr. timbrage des dossards]: Yarışlarda denetlemeyi kolaylaştırmak için, sırtlara konan numaraları damgalama.
- 329 - sırt numarası [Fr. dossard]: Yarış içinde koşucuların tanınması için, sırtın bir ya da iki yanına konan 20 cm. büyüklüğünde numaralar. Onur mayosu taşıyan yarışçılar numara takmaz. Yarıştan çıkan koşucuların, numarayı hemen çıkarmaları zorunludur.
- 330 - silindir [Fr. rouleau]: Motorardı yarışlarında, motorun arka teker ekseninden 75 cm. geriye bağlanan 20-35 mm. kalınlığında ve 60 cm. enindeki döner silindir.
- 331 - silindir yastık [Fr. bourrelet cylindrique]: Hız kovalama yarışlarında, koşucuların kestirmeden gitmelerini önlemek için, yarışlığın iç kıyısının dışındaki yaya yoluna yerleştirilen, kauçuk ya da içi doldurulmuş meşin yastıklar. Bunların çapı 4.5 ve boyları 50 cm. dir. 5'er m. aralıklarla dizilirler.
- 332 - skuter [Fr. scooter]: Motorardı yarışlarında kullanılan küçük motosiklet.

- 333 - sol ayaklık kolu [Fr. manivelle gauche]: Orta göbek miline bağlı, sol ayaklığın takıldığı kol.
- 334 - somun [Fr. écrou]: Takılan parçaları sıkıştırmak için, mil başlarına takılan parça.
- 335 - sonaşam [Fr. record] [es. t. rekor]: Yarışlıkta yapılan çeşitli çiftteker yarışlarında, yönetmeliklere uygun bir koşu sonucunda elde edilen en üstün derece.
- 336 - sonaşamcı [Fr. recordman]: Sonaşam yönetmeliğine uygun olarak, en üstün dereceyi elde eden koşucu.
- 337 - sonaşamcı adayı [Fr. aspirant recordman]: Elde edilmiş olan sonaşamı kırmak amacıyla deneme yapan yarışçı.
- 338 - sonaşam denemeleri [Fr. course tentatives]: Sonaşamı elde etmek amacıyla yapılan deneme yarışları.
- 339 - sonaşamların kütüklenmesi [Fr. homologation des records] [es. t. rekorların tescili]: Yeni elde edilen sonaşamların, Birlik'çe incelendikten sonra uygun görülüp yazıyla saptanması.
- 340 - sonaşam yönetmelikleri [Fr. règlements des records] [es. t. rekor nizamnamesi]: Uluslararası Çifttekerçiler Birliği ya da Ulusal Birlik'çe düzenlenen sonaşam yönetmelikleri.
- 341 - son kol [Fr. belle] [es. t. bel]: Çeyrek-sondan sonra iki kez koşulan tekli hız yarışlarında, ayrı ayrı yarışı kazanan iki koşucu arasında yapılan üçüncü koşuya verilen ad.
- 342 - sonlama [Fr. finale]: Yarışın birincisini ayırmak için, iki kişi ya da iki takım arasında yapılan son yarış.
- 343 - sonlama hızı [Fr. sprint finale]: Varış çizgisine yaklaşan yarışçıların hızı.
- 344 - spor ayakkabısı [Fr. espadrille de sport] [es. t. spor ayakkabısı]: Çiftteker topu oyuncularının ve polocuların kullandıkları, üstü bezden, altı kauçuk ya da hasırdan yapılmış ayakkabı.
- 345 - spor hızkeseri [Fr. frein sport] [es. t. spor freni]: Yarış çifttekerleri için yapılmış bir hızkeser türü.
- 346 - spor işleri komiseri [Fr. commissaire sportif]: Spor çalışmalarında, kurallara uygunluğu sağlamakla yükümlü resmî görevli.

- 347 – **suluk** [Fr. *bidon*] [es. t. *su bidonu*]: Yarışçıların su, glikozlu su, çay ya da yemiş suları koymalarına yarayan su kabı.
- 348 – **suluk askısı** [Fr. *poite bidon*]: Bidon kafesinde, sulukları koymaya yarayan askı.
- 349 – **sürelî yarış** [Fr. *course de temps*] [es. t. *zamanlı yarış*]: Belirli bir zaman süresi içinde düzenlenen yarış.
- 350 – **süre ölçen** [Fr. *chronométrateur*] [es. t. *kronometreci*]: Yarışlarda, süreölçeri kullanarak yarışın zamanını saptamakla görevli kişi.
- 351 – **süre ölçümü** [Fr. *chronométrage*] [es. t. *zaman ölçme*]: Yarışlarda ve eğitimde, tüketilen süreyi ölçme. Saatlı dünya ve ülke sonaşamları, yol ya da yarışlık koşullarında, bu zaman çift süreölçerle ölçülür.

S

- 352 – **şenlik** [Fr. *kermesse*]: Her çeşit taşıt araçlarına kapalı bir yolda, kullarına göre saptanan sayıda dönülerek koşulan ve seyircilerinden para alınan dönülü yarış gösterileri.
- 353 – **şişirgeç** [Fr. *gonfleur*] [es. t. *pompa*]: Lastiklere hava vermeye yarayan gereç.
- 354 – **şişirgeçlik** [Fr. *porte pompe*] [es. t. *pompalık*]: Çatının içinde şişirgeci asmaya yarayan yer.
- 355 – **şişirme lastik** [Fr. *pneumatiuque*]: İçinde, bitişik ya da ayrı hava doldurmaya yarayan ince parçası olan ve hava ile şişirilebilen lastik.

T

- 356 – **taban desteği** [Fr. *cale*] [es. t. *kal*]: Çifttekercinin ayakkabısı altına küçük çivilerle vidalanmış ve ayaklığın kıyısındaki tırtıllara takılarak, pedal çevirirken ayağın kaymasını önleyen küçük alüminyum plaka. Köseleden de olabilir.
- 357 – **tahta kasnak** [Fr. *tante en bois*]: Tahtadan yapılmış teker çemberi.
- 358 – **takım** [Fr. *équipe*]: Aynı kuruluşa bağlı yarışçılar grubu.

- 359 – **takım arkadaşı** [Fr. *équipier*]: Bir takımdan olan koşucular.
- 360 – **takım denemesi** [Fr. *épreuve par équipe*]: Takım olarak yapılan deneme yarışı.
- 361 – **takım nitelik ödülü** [Fr. *prix d'équipe à la qualité*]: Önde giden üç koşucunun sayı toplamına göre verilen takım ödülü.
- 362 – **takım ortağı** [Fr. *co-équiper*]: İkili çifttekerde, aynı çifttekere binen ve yürütmek için öteki yarışçı ile işbirliği yapan kişi.
- 363 – **takım ödülü** [Fr. *prix d'équipe*] [es. t. *takım mükafatı*]: Kulüpleri, yetiştirdikleri yarışçılar için ödüllendirmek amacıyla düzenlenen yarışlar. Her kulüp, istediği sayıda yarışçılarıyla bu yarışlara katılabilir.
- 364 – **takım sıralaması** [Fr. *classement par équipe*] [es. t. *takım tasnifi*]: Yarış sonunda, takımları, yarışın türüne ve koşu yönetmeliğine göre sıralama.
- 365 – **takım yarışı** [Fr. *course par équipe*]: Yönetmeliklerinde belirtilen sayıda koşucudan kurulu takımlar arasında yapılan yarış. Bunlar: a. tek sıralamada yapılan takım yarışı b. tekil sıralama yapılmayan takım yarışı olmak üzere iki çeşittir.
- 366 – **taş tahtacı** [Fr. *ardoisien*]: Uzun yol yarışlarında, önde giden koşucuların numaralarını, kovalayan yarışçılarla aralarındaki zaman ayırımını ve ortaya çıkan değişiklikleri, sırtındaki taş tahtaya yazarak gerideki koşucu ve yöneticilere, sürekli olarak bildirmekle görevli motosikletçi.
- 367 – **teker** [Fr. *roue*]: Göbeği ve kasnağı tellerle birbirine bağlı, üstüne lastik geçirilen ve çifttekere yürüten iki çemberden biri.
- 368 – **teker teli** [Fr. *rayon de roue*]: Bir ucu kasnağa, öbür ucu göbek yanığı üzerine takılmış ve küçük vidalarla sıkıştırılmış teller. Yarış çifttekercinin bir tekerinde 36 tel vardır.
- 369 – **teker yağı** [Fr. *cambouis*]: Tekerlek göbeklerinde ve öteki parçalarında kullanılan yağ.
- 370 – **tekli çıkış** [Fr. *départ individuel*]: Bir koşucunun, tek olarak yarışa başlaması. Durmalı ya da atılımlı olur.
- 371 – **tekli deneme** [Fr. *épreuve individuelle*]: Tekil olarak yapılan resmî yarış. Yetki belgesi olsun olmasın, yeteneği ölçmek için Birlik'in deneti-

minde yeni başlayanlar arasında düzenlenir. Kazananlara, türlü kollar-da uzluk belgesi verilir.

372 – **tekli dizi** [Fr. *file Indienne*]: Yarış içinde, koşucuların birbiri arkasında sıralanmaları. Bu duruma "Hint ipliği" de denir.

373 – **tekli hız yarışı** [Fr. *vitesse individuelle*] [es. t. *ferdi sürat*]: Takım sıralaması bulunmayan ve tekler arasında yapılan hız yarışı.

374 – **tekli kovalama** [Fr. *poursuite individuelle*] [es. t. *tekli takip*]: Yarış- lığın karşılıklı iki yerinden başlamak ve başladıkları yerlerde bitirmek üzere, iki kişi arasında yapılan yarış. Uzanımı, kazançlılar için 5, özen- ciler için 4 ve kadınlar için 3 km. dir.

Kovalayan koşucu kaçan koşucuyu yakalar ve geçerse, koşuyu ka- zanır ve yarış, süresi dolmadan biter.

375 – **tekli sıralama** [Fr. *classement individuel*] [es. t. *ferdi tasnif*]: Yarış sonunda, koşucuları, elde ettikleri yer ve zamana göre teker teker sıralandırma.

376 – **tel başlığı (tepelik)** [Fr. *tête de rayon*]: Tellerin başına konan küçük metal parça.

377 – **tıkaçlı yönelteç** [Fr. *guidon bouché*]: Düşme sırasında yarışçılara zarar vermemesi için, iki ucu mantar ya da plastikle tıkanmış yönelteç.

378 – **toplama arabası** [Fr. *voiture-balai*]: Yol yarışlarında, bozuk çiftteker- lerle yarışı bırakan koşucuları toplamak için, en arkadan gelen ve önün- de bir yargıcı bulunan araba.

379 – **toplu varış** [Fr. *arrivée en groupe*]: Bir grup yarışçının (küme), aynı zamanda varış çizgisine ulaşması durumu.

380 – **top oyunu çifttekeri** [Fr. *bicyclette de cycle-balle*] [es. t. *top oyunu bisikleti*]: Yönelteci kauçuk ya da kösele ile kaplı, ayaklığın bir tam dönüşünde 2-3.5 m. yol alan ve üzerinde zararlı hiç bir yardımcı parça bulunmayan top oyunu çifttekeri.

381 – **tribün** [Fr. *tribune*]: Yarış yerlerinde, seyirciler için yapılan üstü açık ya da kapalı oturma yeri.

382 – **turuncu çizgi** [Fr. *corde orange*]: Eskiden kurulmuş olan ve bugün de üzerinde yarış yapılmakta olan yarışlıklarda, eski ölçü çizgisinin al- tına, iç kıyının 20 cm. üstüne çizilen turuncu renkteki yeni ölçü çizgisi.

383 – **tutkal** [Fr. *gomme laque*]: Yarış lastiklerini, kasnağa sıkıca yapıştır- mak için kullanılan türlü tutkallar. Lastiğin sağlam olması için, yarış ve eğitimden en az iki gün önce tutkallanması gereklidir.

384 – **tutucu** [Fr. *teneur*]: Durmalı çıkışlarda, çifttekeriye yardım eden kişi. Eskiden "itici" denirdi. Çıkışta, koşucuyu itmek yasak olduğundan, bu gün bu yardımcıları "tutucu" denilmektedir.

385 – **Türkiye Çifttekerlilik Birliği** [Fr. *Fédération Turque de Cyclisme*] [es. t. *Türkiye Bisiklet Federasyonu*]: Türkiye'de, çiftteker sporunun tek- nik yönetiminde en yetkili olan birlik. Bu Birlik, 1923 yılında kurulmuş ve aynı yıl Uluslararası Birlik'e üye olmuştur.

U

386 – **ulusal günlük** [Fr. *calendrier national*]: Ulusal Birliklerce, her yıl düzenlenen ve yayınlanan, ulus ya da uluslararası önemli koşu ve gös- terilerin günlerini, nerede yapılacağını gösteren günlük.

387 – **Uluslararası Çifttekerlilik Birliği** [Fr. *Union Cycliste International U. C. I.*] [es. t. *Uluslararası Bisikletçiler Birliği*]: Çiftteker sporunu, özenci ve kazanççı olarak iki kola yöneten, Ulusal Birliklerin üyesi bulunduğu Birlik. Bu Birlik, Belçika, Birleşik Amerika, Fransa, İtalya ve İsviçre Birliklerince 14 Nisan 1900 günü Paris'te kurulmuştur.

388 – **Uluslararası Çiftteker Yarışları Düzenleyiciler Birliği (A. İ. O. C. C.)** [Fr. *Association Internationale des Organisateurs de Courses Cyclistes*]: Çiftteker yarışı düzenleyicilerinin kurduğu, uluslararası birlik.

389 – **uluslararası günlük** [Fr. *calendrier international*] [es. t. *beynelmilel takvim*]: Her güz, Zürich'te toplanmakta olan Uluslararası Çiftteker- ciler Birliği Kongresi'nce onaylanan ve üye birliklerce düzenlenecek uluslararası yarışlık, yol, dönü, engelli yarışlarla her çeşit çiftteker gösterilerinin yapılacağı yer ve günü gösteren günlük.

390 – **Uluslararası Kazanççı Çifttekerlilik Birliği** [Fr. *Fédération Inter- nationale des Cyclistes Professionnels "F. I. C. P."*]: Beynelmilel Bisiklet Federasyonu Uluslararası Bisikletçiler Birliği'nin, kazanççı çifttekeri- liğini yürüten kolu.

391 – **uluslararası onur kupası yarışları** [Fr. *challenges internationaux*]: Uluslararası düzenlenen onursal yarışlar. (bkz. *onur kupası yarışları*)

- 392 – **Uluslararası Özenci Çiftkercilik Birliği (F. I. A. C.)** [Fr. *fédération Internationale Amateur de Cyclisme*] [es. t. *Uluslararası Amatör Bisiklet Federasyonu*]: Uluslararası Çiftkerciler Birliği'nin özenci çiftkerciliği yöneten kolu.
- 393 – **uluslararası spiker** [Fr. *speaker international*] [es. t. *milletlerarası spiker*]: Uluslararası yarışlarda, çıkış yargıcı ve yarış komiseri ile bağlantı kurarak, onların verecekleri yönerge ve bildirileri, koşucu ve yöneticilere kendi dilleri ya da Uluslararası Birlik'çe kullanılması saptanmış dillerle ileten sözcü.
- 394 – **uluslararası yetki belgeleri** [Fr. *licences internationales*] [es. t. *beynelmilel lisanslar*]: Uluslararası Çiftkerciler Birliği'ne üye birliklerin, her yıl 1 ocaktan 31 aralığa değin geçerli olarak verdikleri bir renk ve örnekte yetki belgeleri.
- 395 – **uyarma** [Fr. *avertissement*] [es. t. *ihtar*]: Küçük yanlışlıkları görülen yarışçılara, bir kez daha yapmamaları için verilen uyarma cezası.
- 396 – **uygun basınç** [Fr. *pression de pneumatique*]: Çiftker lastiklerine verilmesi uygun olan hava.
- 397 – **yetki belgesi** [Fr. *licence*]: Spor yönetmeni ve sporcuların kimliklerini, bağlı bulundukları kurulu, kat ve bölümlerini bildiren, bir yıl süre ile geçerli belge. Bu belgeler, belge aldıkları spor kolu ile ilgili bütün yönetmeliklere ve spor kurallarına saygı göstermeyi kabul edenlere verilir.
- 398 – **yetki belgesini yoklama** [Fr. *controle des licences*] [es. t. *lisans yoklaması*]: Yarıştan önce, yetki belgelerinin yarış gününde geçerli olup olmadığı, vizesinin yapılıp yapılmadığı, yarış düzenine göre yarışa girebilecek bölüm ve katlardan alınıp alınmadığının yargıcılarca yoklanması işlemi.
- 399 – **uzanım yarışı** [Fr. *course de distance*] [es. t. *mesafe yarışı*]: Herhangi bir uzanımda yapılan ve yarışçıların, varış sıralarına göre değerlendirildiği bir yarış türü.

Ü

- 400 – **üçlü çiftker** [Fr. *triplette*]: Üç kişilik çiftker.
- 401 – **üçteker** [Fr. *tricycle*]: İlk zamanlarda çok kullanılan ve bugün yalnız çocukların kullandıkları üç tekerli araç. Bunlara "humber" de denir.

- 402 – **ülkelerarası yarış** [Fr. *course inter-pays*]: Başladığı ülke Birlik'ince, ilgili birliklerin izni ve işbirliğiyle ülkelerarası yollarda düzenlenen yarış.
- 403 – **üye birlikleri** [Fr. *fédération affiliées*] [es. t. *âzâ federasyonlar*]: Uluslararası Çiftkerciler Birliği'ne üye olan ulusal birlikler.

V

- 404 – **varış** [Fr. *arrivée*]: Çiftker ön tekerleğinin, varış çizgisi üstüne dikildiği tasarlanan düzeye değmesiyle yarışın sonuçlanması.
- 405 – **varış çizgisi** [Fr. *ligne d'arrivée*]: Yol yarışlarında, yol genişliğince çizilmiş 5 cm. lik ak çizgi. Yarışlık koşularında ise, iki yanı 34 er cm. eninde, yarışlık genişliğindeki ak bandlar arasına çizilmiş, 4 cm. enindeki kara çizgi.
- 406 – **varış direği** [Fr. *poteau d'arrivée*]: Yarışıklarda yapılan tekli ve takım kovalama yarışlarında, karşılıklı bitiş çizgilerinin sağ yanlarına dikilen ve üzerlerinde renkli yuvarlaklar bulunan direk.
- 407 – **varış yargıcısı** [Fr. *juge à l'arrivée*] [es. t. *varış hakemi*]: Yarışlarda, tek başına karar vermeye yetkili yargıcı. Dilerse, kendi sorumluluğu altında yardımcılar da kullanabilir.
- 408 – **velosipet** [Fr. *vélocepede*]: Çiftkerin bir türü. Eskiden arka tekerleğin değil ön tekerleğin çevrilmesiyle yürüyen araçlara denirdi. Günümüzde bu ayırım kalkmıştır. Bisiklet ve vesosipet, halk arasında aynı anlamı taşımaktadır.
- 409 – **vespa** [Fr. *vespa*]: Küçük bir motor türü.

Y

- 410 – **yabancı yetki belgesi** [Fr. *licence étrangère*] [es. t. *ecnebi lisansı*]: Yabancı Birliklerce verilen yetki belgesi.
- 411 – **yanlış çıkış** [Fr. *faux départ*] [es. t. *hatalı çıkış*]: Yarış kurallarına aykırı başlamalar. Bu durumda, çıkış yargıcısı iki kez tabanca atarak yarışı durdurur. Yeniden çıkış yapılır.

Bir koşucu iki kezden çok yanlış çıkış yaparsa, yarıştan çıkarılır.

- 412 - **yardımcı görevliler** [Fr. *délégué de service*]: Koşucu ve çalıştırıcıların cezalı olup olmadıklarını, yetki belgelerinin geçerli bulunup bulunmadıklarını inceleyip, yarıştan bir saat önce, katılacakların listesini hazırlamak ve numaralarını damgalamakla görevli kişiler.
- 413 - **yardımcı parçalar** [Fr. *accessoires*] [es. t. *tâli parçalar*]: Çiftelerin, temel parçalarının dışında kalan yardımcı parçaları
- 414 - **yargıcı** [Fr. *juge*]: [es. t. *hakem*]: Yarışın, yönetmeliklere uygun ya da aykırı olduğuna, sıralanmalara ve her türlü davranışlar üzerine son sözü söyleyen resmî görevli.
- 415 - **yargıcı kulesi** [Fr. *mirador*] [es. t. *hakem kulesi*]: Yarışlarda, varış çizgisinin yakınına dikilen ve yargıcıların koşuyu izlemelerini kolaylaştıran kule.
- 416 - **yargıyla kazanma** [Ing. *walk-over*] [es. t. *hükmen kazanma*]: Yarıştığı koşucunun yarışı bırakması ya da yarış dışı edilmesi sonucu yarışı kolayca kazanma.
- 417 - **yarı balon** [Fr. *demi ballon*]: Yol lastiklerinin bir türü.
- 418 - **yarı dayanç yarışları** [Fr. *demi-fond*] [es. t. *nısıf mukavemet*]: 100 km. ye dek koşulan yarışlar.
- 419 - **yarı kalkık yönelteç** [Fr. *guidon demi-relevé*]: Çoğunlukla gezi çifttekelerinde bulunan, değirmi bölümleri daha yatık yönelteç.
- 420 - **yarı konak** [Fr. *demi-étepe*] [es. t. *yarı etap*]: İki bölümde koşulan yarışlarda, bu bölümlerin her birine verilen ad.
- 421 - **yarı koşu yönelteci** [Fr. *guidon demi-course*]: Daha az yatık koşu yönelteci.
- 422 - **yarı sonlama** [Fr. *demi-finale*]: sonlamayı koşacak yarışçıları seçmek için yapılan yarışlar.
- 423 - **yarış** [Fr. *course*] [es. t. *müsabaka*]: Yarışıklarda ve yollarda yapılan çiftteker koşusu.
- 424 - **yarış alanı spor başyönetmeni yetki belgesi** [Fr. *licence directeur sportif de vélodrome*] [es. t. *velodrom spor direktörü lisansı*]: Yarış alanı spor işleri başyönetmenine verilen yetki belgesi.
- 425 - **yarış baş yönetmeni** [Fr. *directeur de course*] [es. t. *yarış direktörü*]: Yarışın yönetim işlerine bakan baş görevli.

- 426 - **yarişçı** [Fr. *coureur*]: Yarışa katılan koşucu. Bunların, çeşitli kat ve bölümlerin birinden yetki belgesi almış olmaları zorunludur.
- 427 - **yarişçı yetki belgesi** [Fr. *lincence coureur*] [es. t. *yarişçı lisansı*]: Koşucuların kat ve bölümlerine göre verilen yetki belgesi.
- 428 - **yariş dışı edilme** [Fr. *mise hors de course*]: Yarıştan çıkarılma ya da yarışa sokulmama.
- 429 - **yariş dışı kalma** [Fr. *hors de course*] [es. t. *yariş harici kalma*]: Tür-lü nedenlerle yarış dışı edilmiş olma.
- 430 - **yariş düzenleyicisi** [Fr. *organisateur de course*] [es. t. *yariş organiza-törü*]: Yarış düzenlemeğe yetkili kurullar ya da düzenleyici yetki belgesi almış kişiler.
- 431 - **yariş bitirme** [Fr. *fermeture de circuit*]: Koşuyu, varışa dek sürdüre-rek sonuçlandırma.
- 432 - **yariş bırakma** [Fr. *abandonner de course*] [es. t. *yarişı terk etme*]: Tür-lü nedenlerle yarıştan ayrılma. Bu duruma gelen koşucular, hemen numaralarını çıkarırlar.
- 433 - **yarişın ertelenmesi** [Fr. *remise de course*] [es. t. *yariş tehiri*]: Yarişın ileri bir güne bırakılması.
- 434 - **yariş kılığı** [Fr. *tendue de course*] [es. t. *yariş kıyafeti*]: Yarışının, yönetmeliğe uygun olarak giyindiği kılık. Aykırı giyinenler yarışa so-kulmazlar.
- 435 - **yariş komiseri** [Fr. *commissaire de course*]: Yarışın teknik yöneti-minden sorumlu ve düzenleyenlerce seçilmiş üç yetkili kişiden biri. Bunlar, çiftteker, lastik, yedek parça yapan ve satan firmalarla ilgili olamazlar. İşlerinden biri çıkış yargıcılığını da yapabilir.
- 436 - **yariş kuralları** [Fr. *rèlements des courses*] [es. t. *yariş kaideleri*]: Uluslararası Çifttekerçiler Birliği ya da Ulusal Birliklerce hazırlanan ve yarışların yönetimini, teknik olarak düzenlenişini gösteren yönetmelik kuralları.
- 437 - **yariş lastiği** [Fr. *boyau*] [es. t. *buayo*]: İçteki ince kısmı havayı, dış kalın kısmı içi korumak için birbirine yapışık iki parçadan oluşan, barsak biçiminde lastikler. Bunların kalınları, gezi çifttekelerinde de kullanılmaktadır.

- 438 – yarışlığın iç kıyısı [Fr. *bord intérieur de la piste*] [es. t. *pistin iç kenarı*]: Yarışlığın, çim alan yönündeki kıyısı. Hiç bir girinti ve çıkıntısı olmaması zorunludur.
- 439 – yarışlık [Fr. *piste*] [es. t. *pist*]: Hız yarışları için özel olarak yapılmış, oval biçimde, akıntılı, dönemeçleri hıza göre ayarlanmış beton ya da tahtadan hız yarış yolu. uzunluğu 500 m. nin tam bölümü olarak hesap edilir. En büyük uzunluklar ancak 250, 333. 33 ve 500 m. olabilir. Eni ise, 6 m. ile 12 m. arasında değişebilir.
- 440 – yarışın kaldırılması [Fr. *annulation de course*] [es. t. *müsabakanın iptali*]: Programa alınmış olan bir yarışın türlü nedenlerle yapılmaması. Bu durumun koşulları ve doğacak anlaşmazlıkları giderme yolları yönetmeliklerde belirtilmiştir.
- 441 – yarışlığın ölçülmesi [Fr. *mesuration de piste*]: Yarışlığın ölçülmesi işi. Ölçme, ölçü çizgisinin iç yönünde, bir kez sağdan bir kez de soldan dönmek üzere iki kez yapılır.
- 442 – yarışlık çizgileri [Fr. *cordes de piste*] [es. t. *pist kortları*]: Yarışın özelliğine göre yararlanılmak için, yarışlık üstüne çizilen çizgiler.
- 443 – yarışlık denemeleri [Fr. *épreuve sur piste*]: Yarışlıkta yapılan deneme yarışları.
- 444 – yarışlık hız koşusu [Fr. *vitesse piste*]: Yarışlıkta yapılan hız yarışı.
- 445 – yarışlık koşucusu [Fr. *pistard*] [es. t. *pist yarışçısı*]: Yarışlık koşularına çalışan ve katılan hız yarışçısı.
- 446 – yarışlık koşusu [Fr. *course sur piste*] [es. t. *pist yarışı*]: Yarışlık üstünde yapılan yarış.
- 447 – yarışlık lastiği [Fr. *boyau de piste*] [es. t. *pist lastiği*]: 125-250 gr. ağırlığında, içi ince dışı kalın iç içe birleştirilen iki kısımdan oluşan lastik.
- 448 – yarışlık yönelteci [Fr. *guidon pour piste*] [es. t. *pist gidonu*]: Yarışlıkta yapılan koşular için yapılmış özel yönelteçler.
- 449 – yarış selesi [Fr. *selle de course*]: Yarışlarda kullanılmak üzere, çeşitli boylarda, gezi çifttekelerinden daha ensiz ve uzun olarak yapılmış plastik ya da meşinden sele.

- 450 – yarış tabancası [Fr. *pistolet*] [es. t. *tabanca*]: Yarışı başlatmak, yanlış çıkışları koşuculara bildirmek ve yarışı durdurmak için, çıkış yargıcısınca kullanılan tabanca.
- 451 – yarış yasağı [Fr. *suspension*]: Bir yarışının, para cezasına çarptırılması ya da süreli süresiz yarışa girmesini önlenmesi.
- 452 – yarış yönelteci [Fr. *guidon course*] [es. t. *yarış gidonu*]: Koşucunun eğilmesini ve yükün öne binmesini sağlayarak, çifttekerin daha çabuk yürümesini kolaylaştırıcı özellikleriyle, yarış çifttekerlerinde kullanılan devrik biçimli bir yönelteç türü.
- 453 – yasak yarış [Fr. *course interdite*] [es. t. *memnu müsabakalar*]: Yarış yönetmeliklerinde açıklanmış ve yasaklanmış yarışlar.
- 454 – yassı anahtar [Fr. *clef plate*]: Somunları gevşetip, sıkıktırmakta kullanılan bir anahtar türü.
- 455 – yaşlılar [Fr. *ancêtres*] [es. t. *kıdemliler*]: Ellibeş yaşından yukarı özensi ve bağımsız koşuculara verilen ad.
- 456 – yatak eksenı [Fr. *axe de cuvette*]: Bilya yataklarının takıldığı mil.
- 457 – yatay boru [Fr. *tube horizontal*] [es. t. *ufki boru*]: Sele ile yönelteç arasındaki yatay boru. Bazı gezi çifttekerlerinde, çatıyı güçlendirmek için, birbirine koşut olarak iki tanedir. Kadın çifttekerlerinde ise yoktur.
- 458 – yavrular [Fr. *minimes*]: 13-14 yaşlarında küçük yarışçılar.
- 459 – yaya yolu [Fr. *coté d'azur*]: Yarışlığın iç kıyısı dışında, tahta ya da betondan yapılmış 60-70 cm. genişlikteki yaya yolu. Bunlar, sporcu ve yöneticilerin karşıdan karşıya geçmelerini kolaylaştırmak için, yarış yolu dolanımınca ya da yalnız dönemeçlerde yapılır.
- 460 – yedek [Fr. *remplaçant*] [es. t. *ihtiyat*]: Yarışa katılamayan yarışçının yerini alacak olan koşucu.
- 461 – yel kesen [Fr. *coupe-vents*] [es. t. *rüzgârlık*]: yarışlarda, yelin etkisinden korunmak için öne takılan siperlik.
- 462 – yelpaze olmak [Fr. *éventail*]: Yelin etkisinden korunmak için, topluca birbirini siper ederek yelpaze biçiminde sıralanmak.
- 463 – yemlik yarışçı [Fr. *coureur à la musette*]: Belirli bir aylık almaksızın, bir çiftteker firmasından gelişigüzel yararlanan kazanççı koşucu.

- 464 – **yeniden deneme** [Fr. *repêchage*]: Yarışlarda, kaybeden koşuculara, bir kez daha koşma hakkı verilmesi.
- 465 – **yeniden yeterlilik** [Fr. *requalification*]: Yetersiz görülen koşucu ve yöneticilerin, yönetmeliklerde belirtilen duruma uydukları anlaşıldıktan sonra, kendilerine yine yeterlilik tanınması.
- 466 – **yeterli yarışçı** [Fr. *qualifié*] [es. t. *kıfayetli yarışçı*]: Yönetmelik kurallarına her yönden uygun görülen yarışçı.
- 467 – **yeterlilik** [Fr. *qualification*] [es. t. *kıfayetlilik*]: Bir yarışının yeterli olması durumu.
- 468 – **yiyecek içecek donatımı** [Fr. *ravitaillement en nourriture et boisson*] [es. t. *yiyecek içecek ikmalı*]: Yarıştan önce ya da yarış içinde, koşucuların yiyecek içeceklerinin kurallara göre sağlanması ve dağıtılması.
- 469 – **yoklamacı** [Fr. *controleur*] [es. t. *kontrolcu*]: Yarışlık koşularında, yarışçıları denetleyen yargıcı yardımcısı.
- 470 – **yokuşçu** [Fr. *grimpeur*]: İyi yokuş çıkan, tırmanan yarışçı.
- 471 – **yol çiftkeri** [Fr. *bicyclette de route*]: Gezi ve yol yarışları için yapılmış çiftker.
- 472 – **yolda düz yarış** [Fr. *course sur route en ligne*]: Belirli bir uzanım da ve bir kezde toplu olarak koşulan yarış.
- 473 – **yolda saatlı takım yarışı** [Fr. *course sur route contre la montre-par équipes*] [es. t. *saate karşı yol takım yarışı*]: Dörder kişilik takımlar arasında ve aralıklı çıkışla, yolda yapılan saatlı yarışlar. Her takımın üçüncü koşucusunun yarışta elde ettiği zaman, takımın zamanı sayılır.
- 474 – **yol düzeni** [Fr. *code de la police du roulage*]: Yol kurallarının sağladığı düzen. Eğitim çalışmalarında ve yarışlarda, koşucular bu kurallara titizlikle saygı göstermelidir.
- 475 – **yol imi** [Fr. *affiche flèche*]: Yarış yolunda, yol gösteren oklar ya da levhalar.
- 476 – **yol kadın selesi** [Fr. *selle dame route*]: Yol yarışlarına giren kadın koşucular için, özelliklerine uygun nitelikte yapılmış sele.
- 477 – **yol kesme** [Fr. *coupe la ligne*]: İki çiftker boyu aralık olmaksızın, önünü keserek bir koşucuyu geçme.
- 478 – **yol kuralları** [Fr. *codes de la route*] [es. t. *yol kaideleri*]: Yarışa başlayan koşucunun uyması gereken yolla ilgili kurallar.

- 479 – **yol yarışçısı** [Fr. *routier*]: Yol yarışı koşan ve bu kolda çalışan sporcu.
- 480 – **yol yarışçısı uzluk belgesi** [Fr. *brevet de routier*] [es. t. *yol yarışçısı brevesi*]: Özel denetim kurulu önünde yapılan sınav sonunda, ilk başlayan yarışçılara verilen uzluk belgesi.
- 481 – **yönelteç** [Fr. *guidon*] [es. t. *gidon, didon*]: Çiftkerin ön tekerlek maşası üstüne bağlanmış, iki elle kullanılan yön değiştirme aracı. Yarı koşu, gezi, kadın ve çocuk için yapılmış çeşitleri vardır.
- 482 – **yönelteç ayaklığı** [Fr. *potence de guidon*]: Bir ucu yönelteç kemerine bağlı, öbür ucu çatı içinden geçen çelik ya da dural parça.
- 483 – **yönelteç bağlantısı** [Fr. *raccord de direction*]: Çatı yatay borusunun ucundaki bağlantı parçası. Buna "kelepçe" de denir.
- 484 – **yönelteç borusu** [Fr. *tube de direction*]: Yöneltecin oturduğu boru; çatının ön borusu.
- 485 – **yönelteç kemeri** [Fr. *cintre du guidon*]: Yöneltecin uçlarından iki elle tutularak kullanılan ve yönetim görevini sağlayan kemer biçiminde parça.
- 486 – **yönelteç kovani** [Fr. *douille de direction*]: Yöneltecin takıldığı kovan.
- 487 – **yöneltici teker** [Fr. *roue directrice*]: bkz. ön teker.
- 488 – **yönetici yetki belgesi** [Fr. *licence de ménager*] [es. t. *bakıcı lisansı*]: Çiftkericileri yetiştirip, spor bakımından düzenleyen ve yönetenlere verilen yetki belgesi.
- 489 – **yük çiftkerleri yarışı** [Fr. *course de romarques*]: Yük taşıyan çiftker ve benzerleri arasında düzenlenen eğlenceli yarış.
- 490 – **yüklük** [Fr. *porte-bagage*] [es. t. *bagajlık*]: Çiftkerin arkasındaki yük ve paket taşıyacak yer.
- 491 – **yük yönelteci** [Fr. *guidon porteur*]: Üstünde, yük taşıma yeri olan yönelteç.

Z

- 492 – **zaman denemesi** [Fr. *épreuve de temps*]: Belirli bir zamanda, ne denli yol alınacağını anlamak için, yarışıklarda yapılan deneme yarışı.

493 – zil [Fr. timbre]: Çifteler zili.

494 – zincir [Fr. chaîne]: Gücü, arka tekere aktarmaya yarayan zincir.

495 – zincir baklası [Fr. chainon]: Çifteler zincirinin her bir halkası.

496 – zincir kapağı [Fr. carter]: Çifteler zincirini korumak için, üstüne takılan metal ya da plastik kapak.

497 – zincir koruyan [Fr. pare-chaîne]: Zincir kapağının değişik bir türüne verilen ad.

اهدایی
دکتر حمید نطقی

FRANSIZCA DİZİN

A			
abandonner de course	432	ballon	38
abri	321	barème des développements	4
accessoires	413	bec de la salle	319
adversaire	209	belle	341
affiche flèche	475	bicycle	189
alternateur de phare	156	bicyclette	90
amende	291	bicyclette de cycle-balle	380
ancêtres	455	bicyclette militaire "securitas"	16
annulation de course	440	bicyclette de piste	170
antidérapant	273	bicyclette de polo	294
appareillage électrique à feux		bicyclette de route	471
verts et rouges	223	bicyclette de stayer	261
ardoisier	366	bidon	347
arrivée	404	bille	48
arrivée en groupe	379	blâme	220
arrivée serrée	322	boîte de pédalier	27
aspirant recordman	337	bonification	190
association internationale des or-		bord extérieur	119
ganisateurs de courses cyclistes	388	bord intérieur de la piste	438
autodrome	272	bourrelet cylindrique	331
avertissement	395	boyau	437
axe	142	boyau de piste	447
axe du cuvette	456	boyau de piste en coton	289
axe de la roue avant	281	boyau de piste en soie	192
axe de la roue arrière	15	boyau de route en coton	290
axe de pédalier	25	boyau de route en soie	193
B		braquet	127
baguette	47	brassard	228
ballançage	303	brevet de cycliste	93
		brevet de routier	480
		brevet d'étape	231

brevet grand routier	62	cintre de guidon	485
brevet routier de tandem	188	circuit ferme	204
C			
câble de dérailleur	172	classe	56
câble de frein	177	classement	327
cache de fourche	252	classement à la distance	5
cadets	239	classement général	157
cadre	74	classement individuel	375
cage de pédale	23	classement par équipe	364
cafe	356	clef plate	454
calendrier international	389	clef réglable	29
calendrier national	386	cloche	72
cale-pied	22	cocotte	178
cambouis	369	code de la police du roulage	474
canette	221	codes de la route	478
carter	496	co-équiper	362
casque	41	collier	55
casque de stayer	260	commissaire adjoint	229
cassure	57	commissaire de course	435
catégorie	212	commissaire sportif	346
célérette	105	compte-tours	132
célérier	320	cône	49
certificat spécial de marche	283	contre-attaque	207
chaîne	494	contre la montre	298
chainon	496	contrôle des licences	398
challenges internationaux	391	contrôleur	469
championnat	52	corde bleu	254
championnats du monde	138	corde de mensuration	276
championnat du monde amateurs	284	corde extérieure	118
championnat du monde profes-		corde intérieure	182
sionnels	215	corde orange	382
changement de vitesse	171	cordes de piste	442
chariot de selle	318	côté d'azur	459
chasse de la fourche	141	coup de cloche	73
chasser	234	coupe la ligne	477
cheville	201	coupe-vents	461
chronométrage	351	coureur	426
chronométrateur	350	coureur à la musette	463
		coureur amateur	285

coureur indépendant	32	course tentatives	338
coureur relayé	110	crevaillon	292
coureur relayeur	112	critérium	123
couronne dentée	277	cross-cyclo-pédestre	98
courroie pour cale-pied	21	cuvette	50
course	423	cycle balle	101
course à étapes	230	cycle-balle à deux	186
course à l'américaine	11	cycle-balle en selle	304
course à l'australienne	20	cycle-balle sur pelouse	76
course à l'italienne	196	cyclisme	92
course avec entraîneur	67	cyclisme artistique	275
course de remorques	489	cyclo-cross	148
course de distance	399	cyclo-crossman	149
course de fond	108	cyclo-moteur "derny"	115,267
course de plusieurs jours	53	cyclo-tourisme	95
course de prime	45	cyclo-touriste	97
course derrière derny	116	D	
course derrière motocyclette	258	danseuse	274
course de six-jours	9	déboucher	232
course de temps	349	délai d'homologation	241
course indépendante	31	délégué de service	412
course interdite	453	délégués aux virages	128
course inter-pays	402	démarrer	307
course ouverte	1	demi ballon	417
course par addition de points	309	demi-étape	420
course par équipe	365	demi-finale	422
course par invitation	65	demi-fond	418
course poursuite	235	départ	82
course réservée	325	départ arrête	137
course sans entraîneur	69	départ contre la montre	299
courses classiques	282	départ individuel	370
courses de stayers	263	départ intervalle	12
course sur piste	446	départ lancé	17
course sur route contrex montre-		dérailleur	113
par équipes	473	derby de la route	61
course sur route en ligne	472	descendeur	191
course sur route sans entraîneur		développement	3
"contre la montre"	70	directeur de la course	425

disques rouge et jaune	222	fédération internationale des cyc-	
dossard	329	listes professionnels F. I. C. P	390
double coup de pistolet	87	fédération turque de cyclisme	385
double plateau	88	fermeture de circuit	431
douille de direction	486	feuille de contrôle de départ	84
draisienne	134	feu rouge	217
		file indienne	372
E		fillet garde-jupe	155
échappée	199	finale	342
écrou	334	forme	225
écrou ailette	202	formule olympique	269
écrau à papillon	218	fourche	249
écrau oreille	236	fourreau de fourche	253
élimination	31	frein	175
éliminatoire	144	frein à ciseaux	245
empêche	147	frein à tirage	78
entente-frauduleuse	8	frein sport	345
entraîneur à motocycliste	265		
enveloppe	120	G	
épreuve	114	garde-boue	71
épreuve de temps	492	garde-boue à bavolet	238
épreuve individuelle	371	garde-jupe	154
épreuve par équipe	360	giro	195
épreuve sur piste	443	gomme laque	383
épreuve sur une heure	54	gonfleur	353
équipe	358	goujon	219
équipe adverse	208	goupille	256
équipement	158	grand-bi	162
équipier	359	grand pignon	58
espadrille de sport	344	grand prix	60
éventail	462	grimpeur	470
ex-ceque	52	grosse moteur	59
		guidon	481
F		guidon bouché	377
faire la bordure	224	guidon course	452
fanion	43	guidon demi-course	421
faux départ	411	guidon demi-relevé	419
fédération affiliées	403	guidon porteur	491
fédération internationale amateur		guidon pour piste	448
de cyclisme	392		

guidon réversible	10	licence d'indépendant	33
guidon rondonneur	109	licence directeur sportif de vé-	
		lodrome	424
H		licence étrangère	410
handicap	233	licence féminine	200
hauban	117	licences internationales	394
home-trainer	244	ligne d'arrivée	405
homme de tête	42	ligne de démarcation	324
homologation des records	339	ligne de départ	83
hors de course	429	ligne de sprinter	169
huitième de finale	81	ligne de stayer	262
		ligne droite	140
i		M	
infraction	237	maillot à cinq anneaux olympique	270
		maillot arc-en-ciel	160
J		maillot jaune	305
jalonneur	161	manches	227
jante	210	manette de dérailleur	173
juge	414	manivelle	26
juge à l'arrivée	407	manivelle droite	301
jugulaire	79	manivelle gauche	333
		manomètre	39
K		mensuration de piste	441
kermesse	352	mastic pour boyau	243
kilomètre contre la montre	297	mécanicien	246
kilomètre rustines	226	même-temps	153
		minicycle	91
L		minimes	458
lanceur	197	mirador	415
levier de changement de vitesse	174	mise hors de course	428
licence	397	motocyclette de liaison	35
licence coureur	427	moyeu	159
licence cyclo-balle et polo	102	mutation	7
licence cyclo-sportif	150		
licence d'amateur	286	O	
licence de ménager	488	omnium	205
licence de mécanicien	247	organisateur de course	430
licence d'entraîneur motocycliste	266	outillage	19
licence de professionnel	216		
licence de soigneur	37		

P			
palmarès arc-en-ciel	139	poste de métérielle	126
panneau blanc	6	poteau d'arrivée	406
pare-chaîne	497	potence de guidon	482
passe vitesse	180	poursuite individuelle	374
patin	179	premier pas de vitesse	167
patte de fourche	250	pression de pneumatique	396
pédale	24	prime	44
pédale caoutchouc	213	prix d'équipe	363
peloton	240	prix d'équipe à la qualité	361
peloton de tête	279	prix d'équipe du nombre	310
pelouse	104	professionnel	214
phare	278	publicité sur le maillot	255
pignon	121		
pignon de la roue arrière	14		
pignon fixe	135		
pioner	293		
pistard	445		
piste	439		
piste couverte	203		
piste non-couverte	2		
pistolet	450		
pivot-selle	316		
plaque numérotée	268		
plateau	30		
plombage	107		
plonger à la corde	106		
pneu	242		
pneumatique	355		
poignée	143		
poignée de frein	376		
pointeur	308		
polo à bicyclette	96		
pompe	295		
pompe de cadre	75		
porte-bagage	490		
porte bidon	348		
porte pompe	354		
		Q	
		quadruplette	133
		qualification	467
		qualifié	466
		quart de finale	80
		R	
		raccord de direction	483
		raccord de selle	313
		ravitaillement	124
		ravitaillement en nourriture et	
		boisson	468
		rayon de roue	368
		réipients en verres	63
		record	335
		record à bicyclette	99
		record à bicyclette derrière ent-	
		raîneur	66
		record à bicyclette sans ent-	
		raîneur	68
		record derrière moteur	257
		recordman	336
		record tandem	186
		réduction de peine	65
		règlement des courses	436
		règlements des records	340

relais	111	stayer	259
relèvement de virage	129	style	51
remise de course	433	sur-place	136
remplaçant	460	sursis	151
rencontre	206	suspension	451
repêchage	464	T	
requalification	465	tableau d'affichage	46
rivet du bec selle	315	tandem	183
roue	367	tandémiste	184
roue arrière	13	tante en bois	357
roue avant	280	tassage	23
roue directrice	487	teneur	384
rouleau	330	tenue de course	434
rouler sur la jante	21	tête de fourche	251
roue libre	287	tête de rayon	376
routier	479	tige de selle	317
rover	296	timbrage des dossards	328
ruban jaune	306	timbre	493
S		tirage au sort	326
sacoche selle	312	tirette	77
scie arrière de pédale	28	tour	130
scooter	332	tribune	381
selle	311	tricycle	401
selle dame route	476	triplette	400
selle de course	449	trousse à outils	18
séries	122	trousse de selle	314
serre-paquets	288	tube de direction	484
silage	165	tube entretoise	34
soigneur	36	tube horizontal	457
soigneur de ravitailler	125	U	
soupape	163	union cycliste international	387
speaker international	393	V	
sport cycliste	100	valve	164
sprint	166	vélodrome	408
sprinter	168	vélo-club	94
sprint finale	343	vélodrome	103
starter	86		

vélo santé	302	vitesse piste	444
vérification de moteur	264	vitesse tandem	185
vespa	409	voiture-balai	378
vétérants	145	voitures suiveuses	198
vitesse	181	volant de départ	85
vitesse individuelle	373	vuelta	194

ESKİ TERİMLER DİZİNİ

A		bisikletli ve yaya manialı yarış	98
açık pist	2	bisiklet rekoru	99
akord anahtarı	29	bisiklet sporu	100
alet çantası	18	bisiklet topu	101
alet takımı	19	bisiklettopu ve polo lisansı	102
amatör lisansı	286	bonifikasyon	190
amatör dünya şampiyonluğu	284	brake	127
amatör yarışçı	85	buayo	437
antrenörlü bisiklet rekoru	66	C	
antrenörlü yarış	67	ceza tecili	156
antrenörsüz bisiklet rekoru	68	cezayı nakdî	291
antrenörsüz saata karşı yol yarışı	70	Ç	
antrenörsüz yarış	69	çatal başlığı	251
arka tekerlek	13	çayır	104
arka tekerlek mili	15	çayırda bisiklet topu	76
artistik bisikletçilik	275	çift ayna	88
avlamak	234	çift tabanca atışı	87
Avustralya usulü yarış	20	D	
B		dansöz hali	274
balon	38	depar	82
bel	341	derayör kablosu	172, 173
beyaz pano	6	developman	4
beynelmilel lisanslar	394	developman cetveli	3
beynelmilel takvim	389	dış kord	118
bisiklet	90	dünya şampiyonluğu mayosu	160
bisikletçi brevesi	93	dünya şampiyonlukları	138
bisikletçilik	92	E	
bisiklet kulübü	94	ecnebi lisansı	410
bisikletle polo	96	etaplı yarış	230
bisikletle turizm	95		
bisikletli turist	97		

F		K	
fasıllı çıkış	12	kadın lisansı	200
fener alternatörü	156	kadro pompası	75
ferdî sürat	373	kaide harici	237
ferdî tasnif	375	kal	356
fiks dişli	135	kalpiye	22
flama	43	kalpiye kayışı	21
form	225	kampana	72
fren	175	kas	41
fren kablosu	177	kategori	212
G		kauçuk pedal	213
gidon	481	kıdemliler	455
giro	195	kifayetli yarışçı	466
H		kifayetlilik	467
hakem	414	klasik yarışlar	282
hakem kulesi	415	kontrolcu	469
hamleli çıkış	17	kronometreci	350
hareket kontrol cetveli	84	kur'a çekmek	326
hatalı çıkış	411	küçük bisiklet	91
handikap	233	kulüp değiştirme	7
hükmen kazanma	416	L	
i		lisans yoklaması	398
		M	
iç kord	182	manialı bisiklet yarışçısı	148
ihtimamcı	36	mekanisyen lisansı	247
ihtimamcı lisansı	37	memnu müsabakalar	453
ihtar	395	mesafe yarışı	399
ihtiyat	460	milletlerarası spiker	393
ilân tablosu	46	motorlu antrenör lisansı	266
ipek pist buayosu	192	motoraradı rekoru	257
ipek yol buayosu	193	motosikletli antrenör	265
irtibat motosikleti	35	müsabaka	423
İspanya turu	194	müsabakanın iptali	440
İtalya turu	195	müstakil koşucu lisansı	33
J		müstakiller yarışı	31
jant	210	müstakil yarışçı	32

N		saate karşı yol takım yarışı	473
nısıf mukavemet	418	sağlık bisikleti	302
Ö		sağ pedal kolu	301
ölçü kordu	276	salanj	271
ön peloton	279	salonda bisiklet topu	304
örtülü pist	203	sarı kurdele	306
P		seküritas	16
pamuklu pist buayosu	289	seriler	122
pedal	24	spor ayakkabısı	344
pedal kolu	26	spor freni	345
pist	439	stayer yarışları	263
pist bisikleti	170	su bidonu	347
pist gidonu	448	sürat	166
pistin iç kenarı	438	süratçi	168
pist kortları	442	Ş	
pist lastiği	447	şartlı yarış	233
pist yarışı	446	şampiyonluk	52
pist yarışçısı	445	T	
ploton	240	tabanca	450
pompa	353	takım mükâfatı	363
pompalık	354	takım tasnifi	364
profesyonel	214	takım arabaları	198
profesyoneller dünya şampiyonası	215	takip yarışı	235
profesyonel lisansı	216	tâli parçalar	413
R		tandem	183
rakip	209	tandemci	184
rakip takım	208	tandem rekoru	186
ravitayman postası	126	tandem yol koşusu brevesi	188
rekor	335	tasnif	327
rekor nizamnamesi	340	tekli takip	374
rekorların tescili	339	top oyunu bisikleti	380
rustin	226	tur	130
rüzgarlık	461	tur atlama	131
S		Türkiye Bisiklet Federasyonu	385
saate karşı çıkış	299	U	
saate karşı kilometre yarışı	297	ufki boru	457
saate karşı yarış	298	Uluslararası Amatör Bisiklet Fe-	

